mOntaura

NÚMERO 138
QUART TRIMESTRE 2021

REVISTA DE MANCOR DE LA VALL

Í N D E X

	pàg.
Crònica	3
Ajuntament informa	17
Entrevista Jaume Fontanet.....	23
Ara ha fet vint anys	28
Parròquia S, Joan Baptista	29
De tot un poc	31
De tu a tu, Joan Company.....	35
Jordi Colom Estarellas	36
Biniarrels, la Fira de Mancor	37
Tercera edat	42
Festa Pagesa	44
Escoleta Montaura	45
CEIP Montaura	48
Biblioteca Municipal	49
Cuina sana (sense greix)	53
Imatges d'ahir	54
Per recordar	56

Coberta: Detall Arbre dels desitjos
Foto d'Antònia Fontanet Mateu

Fotografies:
Biel Pocoví, Biel Fiol i Joana Maria Alba.

Edita:
Ajuntament de Mancor de la Vall
Plaça Ajuntament, 1 – 07312

Correu electrònic:
revistamontaura@gmail.com

Depòsit legal: PM 3-1988

Impremta GOYA
Cristòfol Colom, 8a - 07360 – Lloseta
Tl. 971 51 41 42

Els articles signats expressen únicament l'opinió dels seus autors.

Editorial

La dita popular "any nou, vida nova", a més d'expressar el fet d'haver començat un nou cicle, ens dona a entendre que se'ns obrin noves oportunitats, fins i tot per renovar les nostres vides. Però també a vegades aquesta expressió s'utilitza com a forma de salutació per manifestar el desig de què el canvi d'any ens aporti millores.

Per tot el que hem passat l'any 2021 en relació a la pandèmia, esperam i desitjam un canvi que ens reporti el retorn a la normalitat que teníem en el febrer de 2020.

A nivell personal o familiar "any nou, vida nova" vol dir també que si no s'ha concretat algun projecte o si s'ha fallat en algun objectiu, podem deixar-lo enrere sense complexos, perquè aquest any tendrem novament l'oportunitat d'aconseguir les nostres metes. Suposa, doncs, un missatge motivacional i optimista.

D'aquí que l'època de canvi d'any sigui usada en general per reflexionar i fer un balanç dels èxits i revessos, del que s'ha realitzat i el no aconseguit durant l'any.

Els estudiants emprenen un segon trimestre que sempre és clau en el seguiment del curs. Davant la situació actual s'ha tornat obrir el tema de si les classes han de ser presencials o no. Les associacions de pares i mares, així com els sindicats de professores, han demanat un retorn al l'escola en classes presencials. Demanen per altra part accelerar la inoculació de les tercera dosi al professorat i que es replantegin els protocols Covid.

Les famílies recorden que la semipresencialitat pot afectar a les desigualtats educatives i sobretot a la conciliació familiar.

telèfons d'interès

Ajuntament	971 501 776	Farmàcia	971 501 037
Ambulàncies	971 204 111	Funerària	971 880 440
Ambulatori antic	971 502 804	Guàrdia Civil	971 501 450
Biblioteca	971 883 518	G. Civil tràfic - Inca	971 883 000
Bombers	971 500 080	G. Civil urgències	062
Bombers urgències	085	Hosp. Comarcal d'Inca	971 888 500
Santa Llúcia	971 501 877	Hosp. Son Espases	871 205 000
Centre de dia	971 870 961	Parroq. S. Joan Baptista	971 501 828
Centre Salut - Inca	971 502 634	Policia Local	687 526 362
Centre Sanitari	971 504 865	Poliesportiu Municipal	971 880 979
Cita Prèvia metge	902 079 079	Punt Informació Juvenil	971 883 518
Col·legi Públic Montaura	971 505 991	Radio taxi Inca	971 881 020
EPI Montaura	971 870 725	Urgències mèdiques	061

TELÈFON D'EMERGÈNCIA 112

C R Ò N I C A

Octubre 2021

A partir de dia 1 canvia l'horari del Parc Verd, el seu horari d'hivern fins a dia 31 de març, serà el següent: dilluns, dimecres i divendres de 7:30h a 9:30h i de 15:00h a 18:00h i els dissabtes de 8:00h a 13:00h.

Aquest dia comencen diferents activitats com la primera sessió del taller: *Moviment, dona, cos i saber* (aprofundiment). Seguirà els dies 8 i 15 d'octubre de 17:00h a 19:00h en el primer pis del Centre de Dia per part de *Genèrica*, escola per a la igualtat, organitzat pel Consell de Mallorca i impartit per Mona Bellizan.

També s´inicien classes de ball aeròbic en el pati del Casal de Cultura per part de l'associació Gent Activa. Per a més informació vos podeu posar en contacte a través de l'instagram @associaciogentactiva o al whatsapp 646389515.

Dia 1 és el dia Internacional de la Gent Gran, es pretén que les persones grans siguin protagonistes i centre d'interès d'arreu del món, i difondre una imatge més positiva de l'envelliment. L´Ajuntament anima a seguir l´instagram del Centre de Dia per conèixer les activitats que fan les treballadores amb els usuaris. Molts d'anys a tota la Gent Gran de Mancor de la Vall!

Aquest dia es difon la convocatòria d'ajudes al lloguer 2021 del Govern de les Illes Balears.

Dia 2 al matí a la Plaça de l'Ajuntament se celebrà la cursa del VIII circuit de curses infantils a la Serra de Tramuntana. Aquestes curses inclouen diferents categories i estan promogudes pel Consell de Mallorca i el Consorci de Serra de Tramuntana. Hi participaren prop de 300 infants.

Aquest dia i en relació a la situació de pandèmia per la Covid 19 a totes les Illes Balears s'actualitza la normativa. La situació sanitària actual permet suprimir restriccions i retornar cap a la normalitat en diferents sectors com l'oci nocturn, la restauració, les reunions socials, l'esport o la cultura.

Els dies 2 i 3 el jovent de Mancor de 12 a 17 anys feren un viatge a Menorca, organitzat per l'Ajuntament amb la subvenció del Consell de Mallorca. S'ho passaren molt bé fent activitats com una ruta amb cavall, una sortida amb caiac i pàdel surf a Maó (Es Grau) i una volta en un circuït amb karts a Ciutadella. Els acompanyaren

els regidors Joan Ramon Vallori i Teresa Fontanet, l'educadora Noemi Parra, allà s'ajuntà al grup la mancorina, Marina Florit, resident a Menorca.

Dia 4 s´iniciaren les classes de l'escola de Balls Mallorquins Joana Rotger i l'Agrupació Festa Pagesa al Casal de Cultura. Cada dilluns el grup de 3 a 6 anys de 18 h a 19 h i el grup de 7 a 12 anys de 19 h a 20 h i cada dimecres el grup de majors de 13 anys.

Aquest dia s´informa de que l´associació Silvestre amb la col·laboració de l´Ajuntament durà a terme una campanya de castració de les colònies felines del municipi. Col·locaran gàbies a diferents llocs i es demana la col·laboració de tothom.

Dia 5 començaren els entrenaments funcionals en el pati del Casal de Cultura gràcies a l'associació Gent Activa. Per a més informació vos podeu posar en contacte a través de l'instagram @associaciogentactiva o al whatsapp 646389515.

Aquest dia ens deixà Maria Sampol Pons de *can Pere*, als 86 anys. Enviam el condol a tota la família.

Dia 9 l´Ajuntament informa de què al parc infantil de sa piscina municipal hi ha una nova taula de tennis-taula. Es poden demanar al bar restaurant sa Piscina les pales i pilota, que s´han de tornar al mateix bar en acabar de jugar o bé dur-les de casa.

Aquest dia es fa una jornada de portes obertes en el club d'esplai s'Estel. Degut a la pandèmia de la Covid-19 i les restriccions que marquen les activitats de temps lliure, s'Estel torna amb un nou format al Casal de Cultura.

Dia 10 es publica a premsa coincidint amb el Dia Mundial de la Salut Mental l´article "SOS salud mental. Cuatro rostros hablan abiertamente de sus trastornos porque ésta, dicen, es la principal clave: "Hay que abrirse y pedir ayuda"

En el grup hi va participar, com activista d'Obertament Balears, el mancorí Tolo Morro, que podeu veure a la foto amb altres activistes.

Dia 11 l'Ajuntament ha publicat la licitació del contracte mixt de subministrament i obra, instal·lació d'enllumenat públic mitjançant lluminàries LED a Mancor de la Vall amb un pressupost de 44.610,72€ (sense imposts). *(vegeu Ajuntament Informa)*

Dia 12 va morir a Inca on residia, el mancorí Toni Arrom Moranta, de *can Ramon*, als 64 anys d'edat. Donam el condol als seus familiars.

Aquest dia es difon el Programa SOIB Reactiva 2021. A l'Ajuntament de Mancor s´ofereixen tres ofertes de feina. Peó manteniment, i dos llocs d oficial 2a manteniment.

També l'Ajuntament publica la licitació del contracte per a la instal·lació fotovoltaica per autoconsum de 15 kWn en el Casal de Cultura de Mancor de la Vall amb un pressupost de 24.515,60 euros. Es pretén realitzar una instal·lació fotovoltaica per abastir elèctricament part dels consums del Casal de Cultura. *(vegeu Ajuntament Informa)*

Dia 13 l'Ajuntament ha publicat la licitació del projecte de substitució de la xarxa de transport d'aigua potable des de l'estació d'impulsió intermitja fins el nucli urbà amb un pressupost de 169.191,91 euros. *(vegeu Ajuntament Informa)*

Aquest dia s´informa de la licitació del contracte per a la remodelació del cablejat públic del nostre municipi amb un pressupost de 41.322,31 euros. La instal·lació d'enllumenat públic està constituïda per un enllumenat de vials alimentats des de 6 quadres de protecció i comandament. Amb el present projecte es continua amb la tasca iniciada els anys 2019 i 2020, de manera que en aquest contracte de 2021 se substituirà el cablejat obsolet, redistribuint les càrregues dels mateixos i condicionant els mecanismes de control i protecció dels dos quadres d'enllumenat públic ubicats en el carrer Massanella i el carrer Orient. *(vegeu Ajuntament Informa)*

Dia 14 comença una vaga general indefinida de recollida de fems a la Mancomunitat des Raiguer, així com a altres mancomunitats i municipis de les Illes Balears. S´estableixen uns serveis mínims de la recollida porta a porta que si no es compleixen es demana que tornem els fems a casa ja que la brigada municipal no pot realitzar el servei de recollida per no vulnerar el dret a vaga dels treballadors i treballadores dels serveis de recollida de fems de la Mancomunitat des Raiguer.

També el mateix dia es publica a premsa "El Ajuntament inyecta 169.000 euros en mejorar la red de agua potable, se renueva el tramo del Camí de Caimari que sofria fugas de agua".

Dia 15 finalitza l'època de perill d'incendis forestals a les Illes Balears. A partir de demà, 16 d'oc-

tubre fins a dia 30 d'abril, cal tenir en compte l'ordenança municipal i la normativa emanada per la Conselleria de Medi Ambient i Territori del Govern de les Illes Balears.

Aquest dia es publica a premsa "El detector de desigualdades en Mallorca: municipio a municipio". Allà podem llegir, " los territorios de la Isla con más igualdad entre sus vecinos… Entre ellos destaca Son Servera con un 0,24, seguido de Marratxí (0,27), Mancor de la Vall (0,27), Santa Maria del Camí (0,28) y Lloseta (0,28)"

Dia 16 s´informa de què aquesta nit no s'han respectat els serveis mínims de la recollida de fems i es demana que per mantenir el poble net, els duguem al Parc Verd municipal si no les podem guardar a casa.

Dia 17 se celebrà la XXXI pujada a Lluc a peu amb sortida a les 7:00h des de la Plaça d'Espanya. A causa de les mesures vigents contra la Covid-19 no es poden compartir berenar ni dinar i cada participant ha de dur el que ha de menester pel camí, ja que no pot haver servei d'avituallament.

Dia 18 la Mancomunitat des Raiguer ha comunicat als Ajuntaments que l'assemblea de treballadors de la recollida de fems ha decidit ajornar la vaga després de les darreres negociacions. Però no fou així, no es va fer la recollida programada.

Dia 19 **se** celebra el Dia Mundial contra el Càncer de Mama per a sensibilitzar i conscienciar a les dones de tot el món, sobre la importància de realitzar un examen de mama regularment, amb la finalitat de detectar qualsevol signe o anomalia.

Dia 20 es continua sense fer la recollida de fems tal com s´havia anunciat, provocant molèsties i cúmul de fems al carrer.

Aquest dia es publica la licitació del contracte mixt de subministrament i obra, instal·lació d'enllumenat públic mitjançant lluminàries solars de tecnologia LED del Camí de Caimari, Camí de sa Tanca i Camí de Ses Quarterades del terme municipal de Mancor de la Vall amb un pressupost de 50.496,46 euros. Amb un recorregut de 1.300 metres permetrà donar seguretat i visibilitat per fer la volta curta. Els fanals solars es disposaran cada 25 metres. *(vegeu Ajuntament informa)*

Dia 21 va morir a Caimari Magdalena Reus Grau de *can Jeroni*, als 89 anys d'edat, donam el condol als seus familiars.

Aquest dia es publica al BOIB la Resolució de Batlia número 180/2021, per la qual s'aproven les bases i la convocatòria per crear una borsa de treball de tècnics d'Educació Infantil, per a cobrir les necessitats puntuals de l'escoleta municipal, obrint així el termini de presentació de sol·licituds.

Dia 22 l'Ajuntament informa que ha habilitat un nou campet de futbol municipal d'ús públic a la zona del poliesportiu municipal.

En podran fer ús els alumnes del CEIP Montaura i també tots els mancorins i mancorines que vulguin.

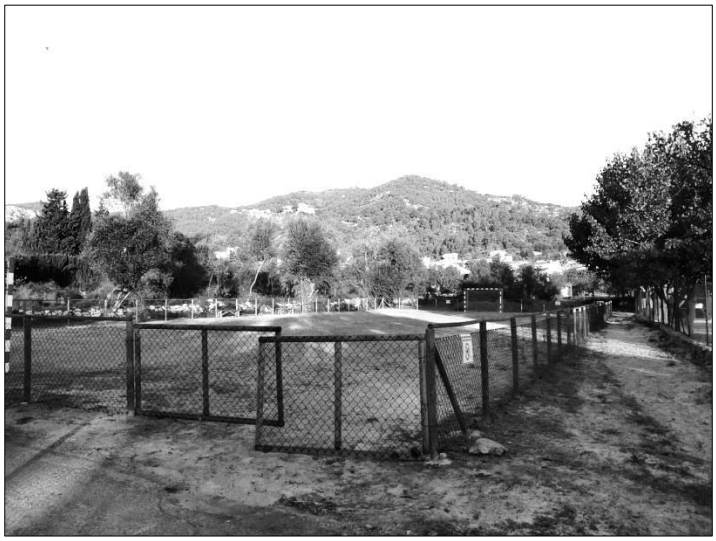

Aquest dia el Club d'Esplai s'Estel informa de què té nou canal d'informació amb l´enllaç https://chat.whatsapp.com/FhVRRJupAJyFy3GOMnTdu7. Que aquest any no hi haurà matrícula, les activitats funcionaran cada una de manera independent. Únicament es farà inscripció a les activitats que es realitzin fora del recinte de l'Esplai. Aquest canal serà el mitjà pel qual es detallarà la informació de les activitats que organitzarà l'Esplai.

Dia 24 amb motiu de la XI edició de la cursa ciclista Mallorca 312 es va permetre la circulació durant tot el dia a la carretera de Mancor a Inca amb controls als encreuaments cap a Selva i Lloseta.

Dia 26 El Govern de les Illes Balears informa que des d'avui es redueixen les restriccions contra la Covid. Les principals recomanacions són:

Manteniment de la distància.

Mascareta obligatòria en interiors. En el cas dels exteriors també ho és si no es pot mantenir la distància.

Higiene de mans. Dispensació de gel hidroalcohòlic entrada dels establiments públics.

Aquest dia es publica a premsa " Más de 200 deportistas corrieron el pasado sábado sobre la Canaleta de Massanella, del siglo XVIII. Una prueba de montaña incluyó en sus tramos este elemento patrimonial, prodigio de la ingeniería tradicional y restaurado por el Govern en 2011" .

Dia 27 personal de l'ATIB (Agència Tributària de les Illes Balears) es desplaçà a l'Ajuntament per atendre a qui va demanar cita prèvia. Tornaran el dia 12 de novembre. Més informació a: www.atib.es.

També aquest dia s´informa de què està oberta la convocatòria de l'IMAS (Institut Mallorquí d'Afers Socials) del Consell de Mallorca d'ajudes individuals per fomentar l'autonomia de la gent gran. Informació al Consell de Mallorca, https://bit.ly/ajudesgentgranIMAS.

Dia 29 per detecció de fuita d'aigua a la xarxa municipal es realitzà un tall del subministrament, des de les 9:30h a les 13:30h, a alguns carrers.

Dia 31 es fa el canvi d´horari d´hivern i a les 03:00 els rellotges tornaren enrere per marcar les 02:00.

Aquest dia es mesclen les tradicions mallorquines i les nouvingudes de manera que moltes façanes, finestres, balcons estan decorats per celebrar el Hallowen.

Al capvespre, gràcies al club d´esplai s´Estel es fa una jornada de portes obertes en el Casal de Cultura amb un taller en família de rosaris ensucrats i fanalets, un taller de maquillatge i un passadís de la por i bunyolada.

A les 18 h es va fer el conte infantil "L'hora del conte: de bruixes i bubotes" destinat a públic familiar amb motiu de la celebració de la Nit de les Ànimes, vigília de Tots Sants. La gent hi va assistir disfressada. L'aforament del teatre és de 196 persones i es va fer la reserva prèvia a les oficines de l'Ajuntament.

Novembre

Dia 1, dia de Tots Sants, es fan nombroses visites al cementiri. Encara que s´ha fet de manera escalonada amb visites els dies previs. Hi va haver una avaria en l´enllumenat, es va demanar que les visites es fessin amb llum natural.

Dia 2 es publica a premsa "Estos son los municipios con más contagios por habitantes de Baleares". On cita " Mancor ya se encuentra en riesgo extremo de infección".

Aquest dia, per detecció de fuita d'aigua a la xarxa municipal, es realitzà un tall del subministrament a diferents carrers durant el matí.

Dia 3, segons les dades oficials de l'IBSalut, Mancor de la Vall és el municipi de les Illes Balears amb una major incidència acumulada els darrers 14 dies ja que s'han confirmat 5 casos positius en el nostre municipi, el que suposa una incidència acumulada aquests darrers 14 dies de 327,2 casos per cada 100.000 habitants.

Dia 4 s´informa de què aquesta setmana s'ha presentat el *Nomenclàtor Geogràfic de les Illes Balears*. Aquesta eina molt útil i interessant per conèixer, preservar i utilitzar els topònims que conformen el nostre territori. Mitjançant un visor es pot consultar el catàleg ordenat. Ho podeu fer mitjançant el web: https://ideib.caib.es/ngib/

Dia 5 s´informa de què la Direcció General d'Emergències 112 comunica que aquest cap de setmana s'esperen ratxes de vent fortes a Mallorca i Menorca. Es demana anar alerta amb el mobiliari urbà, l'enllumenat dels carrers, les grues,

Torrent de Massanella

l'arbrat i tot allò que el vent pugui fer caure.

També s´informa de què l'Associació Tramuntana XXI convida a participar al Concurs de receptes tradicionals amb productes elaborats, amb la intenció de recuperar receptes tradicionals familiars o del teu municipi. Es pot guanyar fins a 300€ en producte local.

Dia 7 estava previst fer l'excursió d'Esporles a Valldemossa seguint el programa de les excursions familiars per la travessa GR221 de la ruta de la pedra en sec a la Serra de Tramuntana, però quedà postposada degut a l´avís del temporal.

Dia 8 a la sala d'actes de l'Ajuntament es va fer una donació de sang. Moltes gràcies a tothom que hi va participar.

Aquest dia, degut a tasques de manteniment a la xarxa municipal es realitzà un tall del subministrament durant unes hores a diferents carrers.

Dia 9 es va fer el taller *Ballem la veu* en el primer pis del Centre de Dia. Dins del programa *Genèrica, escola per la igualtat,* organitzat pel Consell de Mallorca i impartit per Cecília Giménez.

Dia 10 la Direcció General d'Emergències 112 recomana molta precaució avui capvespre i demà. Pareix que la borrasca BLAS deixarà ruixats i tempestes puntualment fortes. Si es necessita ajuda, es pot telefonar a l'112.

Dia 11 es publica a premsa " Nueve municipios de Baleares ya están en riego extremo o alto de contagios". Mancor hi figura com a de risc extrem.

Des d'avui, en Dani Vallori Valdés, en Juan Ignacio Roca Lasheras i en Jose Ramón Fonseca González han començat a treballar dins la brigada municipal de Mancor de la Vall per reforçar les feines de manteniment i neteja del nostre municipi.

Aquest reforç de sis mesos és gràcies a la partició de l'Ajuntament de Mancor de la Vall en el programa SOIB Reactiva 2021.

Dia 12 a l´església es fa la presentació del llibre de l'obra musical completa de Francesc Reynés Solivellas escrit per mossèn Vicenç Juan Rubí amb pròleg de Jaume Grau Alemany. Els assistents gaudiren del concert de la coral dels Antics Blavets de Lluc, l'organista Bartomeu Manresa Servera i el director Vicenç Juan Rubí. Obra patrocinada per l'Ajuntament i en donarà un exemplar del llibre a les persones interessades.

Familiars del Pare Francesc Reynés i la portada del llibre

Dia 14 la cursa Mancor Xtrem i la presentació dels equips del C.E.Montaura no se cele-

brà a causa de la situació meteorològica prevista.

Dia 16 es presenta el programa de la fira Biniarrels, Sa Fira de Mancor, organitzada per l'associació cultural Arrels amb el patrocini de l'Ajuntament El cartell d´enguany ha estat fet per l'artista Paula Fontanet Linares, alumna de 6è del CEIP Montaura. El cartell ha estat seleccionat entre tots els cartells que han fet els nins i nines del CEIP Montaura.

Dibuix de Paula Fontanet

Dia 17 a la sala d'actes se celebrà una sessió extraordinària del Ple de l'Ajuntament *(vegeu Ajuntament Informa)*

Dia 18 s´informa de què la Direcció General de Política Lingüística del Govern de les Illes Balears ha obert el termini de la inscripció a les proves de gener i de maig de 2022 per obtenir els certificats oficials de coneixements de llengua catalana.

Dia 20 es va celebrar el primer Ciclocross de Mancor de la Vall per a totes les categories en un circuit habilitat en els voltants del pavelló municipal organitzat pel Club Ciclista Mancor de la Vall. Enhorabona!!

Dia 21 és el Dia Mundial dedicat a recordar els milions de víctimes d'accident de trànsit arreu del món, iniciat per la Federació Europea de Víctimes del Trànsit per Carretera el 1995 i adoptat per la Resolució de l'Assemblea General de l'ONU com un "reconeixement apropiat per a les víctimes d'accidents de trànsit i les seves famílies". Per aquest motiu es posà una pancarta a la façana de l´ajuntament.

Aquest dia l´associació arrels va celebrar un acte a la plaça de l´Ajuntament per fer el nomenament dels nous cavallers.

Dia 22 es publica a premsa "Mancor de la Vall se une a la Challenge de Ciclocross".

Dia 23 es fa la presentació de la fira Biniarrels, Sa fira de Mancor i show cooking a la cotxeria de Son Morro a càrrec de la xef Marta Terrassa

El mateix dia els alumnes que s'encarreguen del Jardí Botànic del CEIP Montaura varen rebre la visita

del Dr. Carles Cardona, responsable de l'IBANAT del Centre Forestal de les Illes Balears (Menut), i de na Maite Bover, capatàs de la brigada de sanitat forestal de l'IBANAT.

Dia 24 es fa la II Trobada de l'espai de dones a la sala d´actes de l´Ajuntament. Des de fa uns anys, un grup de dones de Mancor de la Vall ha participat en un espai de trobada amb el servei d'atenció psicosocial, conegut com *Espai de dones*, on es proporciona un servei de trobada, creixement i comunicació per a les dones. Aquest servei està obert a noves participants.

Dia 25 és el dia internacional per a l'eliminació de la violència contra les dones. L´Ajuntament difon la Declaració institucional: Per una Mallorca lliure de violències masclistes.

Dia 26 des de l'Ajuntament s'anima a tothom a venir a Mancor a compartir les nostres arrels a la fira *Biniarrels, sa fira de Mancor*, i a tastar els diferents plats que han elaborat els negocis de restauració del nostre poble. Bona fira i bon profit a tothom!

I dins els actes de fira es fa un contacontes a la Biblioteca municipal a càrrec de Damià el Bufó: *La vida secreta dels arbres*. *(veure l'aparta de la Biblioteca)*

Dia 27 es publica a premsa "Inca reclama crear una ruta senderista que enlace Biniamar, Lloseta y Mancor".

Dia 28 des del CEIP Montaura s'informa que la persona guanyadora de la panera com a premi del sorteig del viatge d'estudis del CEIP Montaura ha estat na Joana Maria Gual. Enhorabona i moltes gràcies a tothom que heu participat!

Dia 29 ha mort en Nofre Bonafé Alba, de *Cas Lleter*, als 84 anys d'edat, donam el condol a l'esposa i familiars.

Dia 29 s'informa que l'Ajuntament ha instal·lat dos tancaments protectors a la Plaça Espanya i en el carrer Salvador Beltran amb l'objectiu de separar físicament el trànsit de vehicles per a reforçar la seguretat

Plaça Espanya

Carrer Salvador Beltran

dels nins i nines i la resta d'usuaris en aquests dos espais públics del poble.

El mateix dia 29 se celebrà una sessió ordinària del Ple de l'Ajuntament. Entres d'altres temes es tractà l'aprovació inicial de modificació puntual del núm. 4 de les Normes Subsidiàries; de l'aprovació inicial del Pressupost municipal 2022 i de l'aprovació del projecte del vial de la nova escola. També es feren algunes mocions per part del PP.

Desembre

Dia 1 es publica a premsa " Mancor aprueba el vial de acceso al futuro colegio público".

Aquest dia l´Ajuntament publica un cartell anunciant el mercadet de Nadal d´enguany i demana al qui sigui artesà, venedor de producte local, de decoració, de plantes de Nadal, etc. que pot reservar un tendall a les oficines de l'Ajuntament.

El mateix dia va néixer Martina Vallès Gallardo, filla de Rafel Vallès Mateu i de Cristina Gallardo Ramos. Enhorabona família!

Dia 3 el Govern de les Illes Balears informa que a partir de dissabte el Certificat Covid serà obligatori per accedir als àmbits amb més concentració de persones.

Aquest dia neix Albert Pocoví Caracuel, fill de Miquel Pocoví Ripoll i de Cristina Caracuel Salom. Enhorabona família!

Dia 4 va morir Maria Gual Martorell, de *can Rata*, als 86 anys. Donam el condol als seus familiars.

Dia 6 en Tolo Morro, veïnat de Mancor de la Vall, participà com activista d'Obertament Balears llegint un article de la Constitució juntament amb quatre activistes més en el Palau de l'Almudaina a l'acte institucional per celebrar el Dia de la Constitució Espanyola. Obertament Balears és un programa de lluita contra l'estigma per raons de salut mental gestionat per 3 Salut Mental.

Dia 9 s´informa de que aquesta setmana s´han iniciat les obres de millora del Centre de Salut. Aquestes consisteixen per una banda en la conversió dels dos banys en un únic bany adaptat a persones amb mobilitat reduïda i per altra banda en habilitar un espai com a magatzem per a l'ús del personal sanitari.

Dia 10 el Govern de les Illes Balears informa que si has nascut fins a l'any 1961, o t'has vacunat amb Janssen i tens menys de 60 anys, ja pots sol·licitar cita per a la dosi de reforç contra la covid-19.

Aquest dia s'informa sobre l'Aprovació inicial de la modificació de les Normes Subsidiàries de Mancor. Dia 9 s'ha obert el termini d'informació pública.

També dia 10 estam en alerta taronja per forts vents que provoquen un tall en el subministrament d'energia elèctrica que deixa a les fosques els pobles durant unes 3 hores al capvespre.

Al vespre es demana que, a causa del vent existent, s´eviti treure els fems avui al carrer per al servei de recollida porta a porta.

Dia 11 s´havia de fer una sortida al Jungle Park de Santa Ponsa. Al final es fa una sortida al tirolinasgo de sa Porciúncula, s´Arenal. Un grup de joves de Mancor de 12 a 17 anys han gaudit acompanyats per l'educadora Noemí Parra i la regidora Teresa Fontanet. Activitat organitzada per l'Ajuntament amb la subvenció del Consell de Mallorca.

Dia 12 es reprenen les excursions familiars seguint la GR-221 que travessa la Serra de Tramuntana des d'Andratx a Pollença. Es fa des d´Esporles fins a Valldemossa.

Dia 13 va morir Toni Ripoll Frontera, de *Can Solé*, als 89 anys. Enviam el condol als seus familiars.

Dia 14 El Govern de les Illes Balears informa que demà comença la vacunació contra la covid-19 dels infants de 9 a 11 anys.

El mateix dia s´informa de l´aprovació del projecte d'obertura i dotació de serveis del nou vial entre el carrer Sa Font i el passeig des Pont.

Dia 15 es publica a premsa "Mancor legaliza las instalaciones del servicio de agua para hacer mejoras. Quiere hacer un nuevo pozo y ampliar el depósito para evitar restricciones."

S´informa de l´aprovació definitiva de l'ordenança reguladora de la protecció contra renous i d'horari d'obertura i tancament d'establiments oberts al públic. Es va publicar ahir al BOIB.

Dia 16 es publica el programa d'activitats lúdiques i culturals per aquestes Festes de Nadal. Degut a les circumstàncies actuals marcades per l'augment de contagis de la Covid-19, a les nostres Illes s´eviten els esdeveniments multitudinaris i la gran majoria de les activitats es preveuen en espais exteriors i ventilats.

Aquest dia es publica a premsa "Aprueban un proyecto para hacer un vial que dará acceso a la nueva escuela pública ".

També dia 16 va morir Mr. George Giri, als 98 anys. Enviam el condol a tota al família.

Dia 17 a les 17:30h a la biblioteca es fa el contacontes de Nadal "L'arbre de Nadal del senyor Eudald".

Dia 18 el Club d'Esplai s'Estel organitza un taller de galetes de Nadal des de les 11:00h a les 13:00h en el Casal de Cultura. Els infants participants duen una carmanyola per emportar-se el taller realitzat.

A partir de les 16:00h a la plaça de l´Ajuntament hi ha el mercadet de Nadal, l'arbre dels desitjos, la decoració de l'arbre de Nadal, l'arbre dels desitjos, la decoració de l'arbre de Nadal, concert i taller amb el grup Posidònia i l'encesa de llums.

A partir d'avui tan al Mercadet de Nadal com durant les festes, a les oficines de l'Ajuntament es poden donar joguines i productes d'higiene infantil a benefici de Càritas i Creu Roja.

Dia 19 en el teatre es celebra el Concert de Nadal dels alumnes de na Marga Rotger. Al final fan una petita sorpresa per donar els molts d'anys a les famílies i als mancorins i mancorines.

Dia 21 el mati els nins i nines de l'escola infantil Montaura i del CEIP Montaura varen rebre l'especial visita d'una Patge Reial, qui s'ha compromès a fer arribar als Reis d'Orient les seves cartes ben aviat!

El mateix dia el Govern de les Illes Balears informa que s'amplia a nous grups la cita per a la dosi de reforç contra la covid-19. Els nascuts fins al 1971, o els de menys de 50 anys i estan vacunats amb Janssen, poden demanar cita.

Dia 22 es fa un circuit d'il·lusions infantil format per 4 activitats: Correus, Casa del Pare Noel, Taller i Espai de jocs. Es formen grups bombolla per a recórrer el circuit. Sense limitació d'edat, a la plaça de l´Església.

Dia 23 el jovent de 12 a 17 anys són convidats a una sessió de cinema en el Festival Park. També dinaren allà. Activitat l'organitzada per l'Ajuntament amb la subvenció del Consell de Mallorca.

També aquest dia la Parròquia de Sant Joan Baptista ha fet la donació dels aliments recollits aquests dies a l'església, al rebost de l'àrea de Benestar Social de

l'Ajuntament. Aquests aliments seran donats als mancorins i mancorines que més ho puguin necessitar. Moltes gràcies a la parròquia i a totes les persones que participau a alguna de les diferents maneres de fer donacions d'aliments en el nostre municipi.

Dia 24 el batle, Guillem Villalonga, en nom de tot l'Ajuntament, desitja Bon Nadal i bones festes amb molta salut!

Aquest dia es publica a premsa "Nueve municipios de Baleares tienen una incidencia acumulada a 14 días superior a 1.000 casos COVID" Mancor és el que presenta les dades pitjors.

Dia 24 a les 18 h missa de la Nit de Nadal, amb el sermó de la Calenda, el Cant de l'Àngel i el Cant de la Sibil·la. Hi va haver betlem vivent amb pastorets i pastoretes. *(més informació, apartat de la Parròquia)*

Dia 27 a la Plaça d´Alt es va fer l´actuació Nad(a)les Despistades amb la Fada Despistada.
Després hi arribà el Patge Reial que va recollir les cartes de les nines i els nins, per fer-les arribar als Reis Mags d'Orient. El batle li va entregar la Clau Màgica que obre totes les portes de les cases de Mancor perquè la faci arribar també als Mags d'Orient

Durant totes les festes hi ha la Bústia Reial al hall de l'Ajuntament on es podran dipositar les cartes. L'horari serà el mateix de les oficines municipals.

Dia 28 l´Ajuntament informa de què, en aplicació de les recomanacions de la Conselleria de Salut per a fer front a la Covid19, les activitats del Programa de Nadal es veuen modificades i suspeses.

Aquest dia, per contacte amb un positiu de COVID-19 d'un dels membres de la Colla dels Cavallets d'Arrels i per la recomanació de no consumir aliments i begudes als espais exteriors i per tant no poder fer la xocolatada posterior. També quedaren ajornades les activitats programades per commemorar la Diada de Mallorca.

I dia 28 neix Gabriela Ibars Julia, filla de Marina Julia Espases i de José Ibars Rigo. Enhorabona família!

Dia 30 al teatre municipal es va celebrar el Conte de Nadal de Charles Dickens, a càrrec de la companyia Teatrix. Un espectacle familiar, emotiu i nadalenc on Mr. Scrooge, un home que no suporta el Nadal ni l'alegria amb la qual se celebra aquesta festa, rep una visita especial de tres esperits: passat, present i futur que el farà reflexionar.

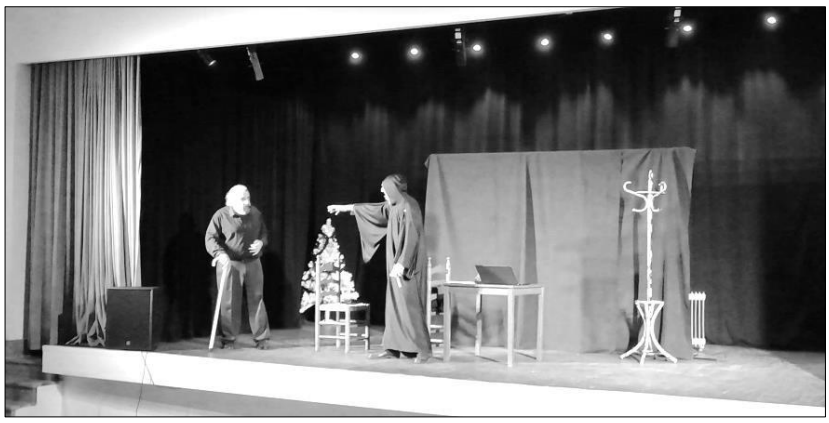

Aquest dia va néixer Laia Sánchez Martí, filla de Maria Antònia Martí Amengual i de Lluís Sánchez Peso. Enhorabona família!

Dia 31 partir de les 11:30h Cap d'Any infantil amb l'actuació de Mel i Sucre a la Plaça de Dalt. A les 12:00h hi ha campanades infantils animades. En principi s´havia dit que tots i totes les participants podien dur 12 peces dels aliments, però per les recomanacions actuals es demana que no es dugui ni menjar ni beguda.

ACABA UN ANY MARCAT PER LA PANDÈMIA DE LA COVID 19.

Joana Maria Alba Mateu

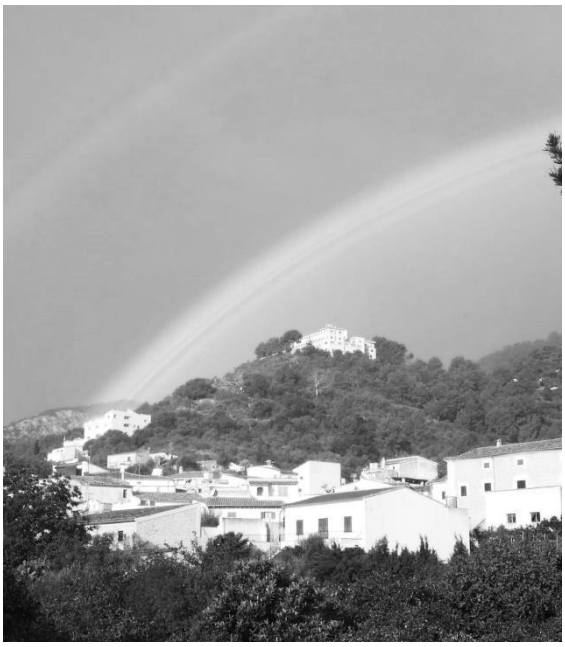

Totes les persones que feim la nostra revista Vos desitjam un venturós 2022 amb salut i alegria!

A J U N T A M E N T I N F O R M A

Sessió ordinària del ple de l'Ajuntament de dia 22 de setembre de 2021

02. Aprovació, si escau, del compte general 2020

Després de tot el procediment administratiu i els període d´exposició pública, on no s´han presentat al·legacions, per unanimitat s´aprova el Compte General de l´exercici 2020.

03. Aprovació, si escau, dels compromisos d'actuació i elaboració del Pla d'atenció a la infància i l'adolescència.

Vista la proposta de Batlia, es proposa:

Primer.- Que el Ple de l'Ajuntament de Mancor de la Vall aprovi l'inici de l'elaboració del Pla Local d'Infància i Adolescència de Mancor de la Vall.

Segon.- Que el Ple de l'Ajuntament aprovi la creació i composició de la comissió tècnica del Pla Municipal, amb la composició següent:

- Un/a professional de treball social.
- Un/a professional d'educació Social,
- Un membre de la Policia Local.
- Un/a tècnic/a de Prevenció Comunitària i Suport Territorial- IMAS,
- Regidor/a De Serveis Socials
- Regidor/ a de Joventut i Educació

Tercer.- Que el Ple de l'Ajuntament aprovi la creació i composició del Grup Motor del Pla Municipal, amb la composició següent:

- Un/a professional de Treball Social.
- Un/a professional d'Educació Social,
- Un /a Tècnic/a de Prevenció Comunitària i Suport Territorial- IMAS

Quart.-Aprovar el compromís de l' Ajuntament de Mancor de la Vall de donar suport polític, tècnic i econòmic al Pla Local d'Infància i Adolescència per un període de quatre anys (2021-2024).

Cinquè.- Comunicar aquest acord a les parts interessades.

Demana la paraula el Sr. Frontera per a dir que li sembla una bona iniciativa i que és necessari fer-la però que consideren que seria adient que uns dels dos regidors prevists al punt 2 (Comissió del Pla) sigui de l'oposició, ja que el temps de durada del Pla serà entre 2021 i 2024 i no es coneix el resultat de les eleccions de 2023.

El Batle li respon que la visió serà la mateixa, i que no és una funció dels regidors de l'oposició estar en aquestes comissions, i respon el Sr. Frontera que no entén el per què. El Batle li respon que són els equips de govern els que han d'estar en aquestes organitzacions i que a més en aquest cas, és una comissió de caràcter majoritàriament tècnica, no política; i a més mai han format part els regidors de l'oposició, sinó els de les àrees afectades.

Sotmesa la proposta a votació, s'aprova amb 4 vots favorables de Més i 3 abstencions del PP.

04. Aprovació, si escau, de la proposta de modificació de l'ordenança reguladora de la taxa per expedició de llicències urbanístiques.

Vista la proposta de batlia, es proposa:
Que el Ple de l'Ajuntament de Mancor de la Vall aprovi la modificació de l'Ordenança reguladora de la taxa per expedició de llicències urbanístiques i que on diu *"6.4 Quan es demani una o vàries pròrrogues d'execució material de l'actuació sotmesa a llicència, es liquidarà la quantitat equivalent a l'1% del pressupost inicialment presentat"*, es digui *"6.4 Quan es demani una o vàries pròrrogues d'execució material de l'actuació sotmesa a llicència, es liquidarà la quantitat equivalent a l'1% de la taxa inicialment abonada".*
Es sotmet a votació la modificació pretesa i s'aprova per unanimitat.

05. Aprovació inicial, si escau, de la Modificació pressupostària núm. 12 per suplement de crèdit
Vista la Proposta de Batlia, es proposa:
Atès que l'Ajuntament de Mancor de la Vall té romanent líquid de tresoreria que es pot fer servir per a fer inversions que es consideren d'interès per a tot el municipi, i considerant que aquestes actuacions no tenen crèdit suficient al vigent pressupost municipal però que es podria dur a terme una modificació pressupostària, mitjançant suplement de crèdit per a dotar-les, i que el romanent de tresoreria per a despeses generals reflectit a la liquidació del Pressupost 2020 era de 1.426.704,33 €, si bé una vegada cancel·lat el préstec, és de 1.300.818,00 €, es proposa utilitzar 557.500 €, per inversions vàries.

Demana la paraula el Sr. Frontera per a dir que estan d'acord en utilització del romanent de Tresoreria però que li agradaria conèixer amb més concreció les actuacions que es duran a terme a aquestes partides que se suplementen, i que seria interessant la creació d'una comissió per a decidir l'ús del RT, com ja havia comentat a altres plens però no ha estat possible. Així, per exemple, les inversions al casal de cultura, voldrien saber quines actuacions concretes finançarien.

El Batle li explica breument en què consisteixen les actuacions previstes al casal de cultura, el centre de salut, pati del teleclub, teatre... així com actuacions de despesa corrent com clorar la piscina, compra de mobles d'oficina etc.
Sotmesa la proposta a votació, s'aprova per unanimitat.

07. Declaració institucional del Dia Europeu de les Llengües.
El Batle llegeix la proposta, en què l'Ajuntament de Mancor de la Vall se suma a aquesta commemoració i es compromet a:
- Donar visibilitat a la celebració del Dia Europeu de les Llengües penjant la banderola commemorativa d'aquesta efemèride del 20 al 26 de setembre de 2021 a la seu de l'Ajuntament o a edificis municipals o monuments que tenguin un lloc rellevant dins el municipi.
- Impulsar la participació dels ciutadans en esdeveniments que valorin la diversitat lingüística i la importància d'aprendre idiomes com a eina per a la recerca de la pau i la convivència entre els pobles.
- Convidar tots els ciutadans de Mancor de la Vall a celebrar la pluralitat lingüística i cultural d'Europa i a prendre consciència del valor d'una llengua per al poble que la té com a pròpia.
Sotmesa la proposta a votació, s'aprova per unanimitat.

08 .- Proposta per urgència: Reconeixement extrajudicial de crèdits

Vista la proposta de Batlia, per aprovar l'expedient de RECONEIXEMENT EXTRAJUDICIAL DE CRÈDITS per a la imputació al pressupost corrent de les despeses dutes a terme en l'exercici anterior, per haver-se presentat de forma extemporània, i que sumen en total 516,16 €.
Sotmesa la proposta a votació, s'aprova per unanimitat.

09. Precs i preguntes.

El Sr. Frontera exposa al Ple els següents precs i preguntes:

1. Campanya excrements animals
Demana el Sr. Frontera sobre la possibilitat de construir un "pipican" o un àrea on concentrar els cans per a fer les seves necessitats, ja que n'hi ha gent responsable que recull tot i altra gent que no recull res, i malgrat hi hagi zones repartides, podria ser més efectiu tenir-ne una amb un horari per no causar perjudicis als veïns.
El Batle li respon que ja s'havien estudiat opcions però que el concentrar-lo en una única zona implicaria que solament hi anàs la gent del redol, no la gent que visqui més enfora. Indica que els llocs estudiats estan a prop del campet, la zona des Colomer... i encara així, s'han posat papereres i la gent continua deixant al carrer bé l'excrement, bé la borsa.
Coincideixen ambdós que manca conscienciació, i que n'hi ha zones "calentes" com la del Moscard, al tenir graveta o al camí des Rafals.
Intervé el Sr. Ramon Villalonga per a dir que igual es podria afegir al reglament d'us d'instal·lacions esportives impedir que entrin els cans i el batle diu que ja té rètols demanats per almenys provisionalment, posar un avís per a respectar aquestes zones.

2. Canvi de fanals
Manifesta el Sr. Frontera que encara que hi hagi previstes actuacions de canvis de lluminàries amb el PAESC i que potser que siguin actuacions que es facin en poc temps, seria desitjable que es revisassin les lluminàries perquè n'hi ha que estan fora funcionament des de fa temps, i encara que s'hagin de canviar, poder agilitzar la substitució de determinades lluminàries.
El Batle li respon que estan avisats els electricistes, tant d'un sector com de l'altre per a fer les reparacions que siguin necessàries, com va passar la setmana passada en es Pedregaret.
Manifesta el Batle que amb la licitació del PAESC es pretén canviar 88 lluminàries, com a mínim, ja que podria pujar aquest numero amb les millores i que anirien des d'aquesta zona cap amunt a fi de poder canviar tot el sector, i les que resten fer-lo bé amb romanent de tresoreria o bé amb una nova subvenció del PAESC.

3. S'Hort urbà
Demana el Sr. Frontera com està l'hort urbà ja que encara no s'ha fet difusió al respecte. El batle li contesta que encara no s'ha fet res en tant s'està adequant el terreny per a dividir les parcel·les i també es necessitarà l'informe de serveis socials al respecte.
Es farà una exposició pública amb les parcel·les que no s'adjudiquin per serveis socials, i a més, amb una subvenció que normalment surt cada any es pretén l'adquisició de compostadors i si és possible, posar-los per al mateix temps que puguin fer compost.

4. Llocs infantils de Plaça Espanya

El Sr. Frontera demana sobre la possibilitat de tancar el recinte de parc infantil de la plaça Espanya, ja que majoritàriament són nins petits els que hi van i d'aquesta manera estarien més segurs.
Pren la paraula el Sr. Ramon Villalonga per a dir que també li havien traslladat a ell aquesta petició, però que depenent de per on es tanqui, s'impossibilitaria l'accés a la gent que hi viu allà. Li respon el Sr. Frontera dient que podria ser possible tancar un quadrat més petit o en transversal i deixar el pas lliure, com es va fer al camp de la piscina.
El Batle contesta que es pot mirar tranquil·lament a veure si és viable aquest tema.

5. Revista Montaura
Demana el Sr. Frontera que a l'apartat de l'Ajuntament de la darrera revista no van sortir els resums i que si es tornaran a publicar. El Batle li respon que sí, que no va ser possible en aquesta però que la intenció es continuar fent-los. Aprofita per a reiterar la invitació a col·laborar en la revista com a Partit, si bé, de moment, indica el Sr. Frontera que no es possible.

6. Pla de mobilitat
El Sr. Frontera demana com està la redacció del Pla de mobilitat, ja que ha rebut queixes de gent perquè no hi ha parquing. El Batle li respon que sí hi ha pàrquing, potser no al costat de casa de cadascun, però un poc més enfora, sí. De totes maneres, la policia està treballant en el Pla però encara no té la versió definitiva.

7. Modificació de la cota del vial per adaptar-lo a l'escola.
El Sr. Frontera demana si ja s'ha solucionat l'assumpte de les cotes entre l'escola i el vial. El Batle li respon que sí, que està arreglat si bé encara està pendent d'informe de recursos hídrics; que són dos informes molt similars però s'han de demanar. D'altra banda la llicència de l'escola està pendent d'informe de l'arquitecte.
El Sr. Frontera demana que ja que l'aplicació pressupostària està al 2021 si ja està previst el crèdit per al 2022, responent el Batle afirmativament.
Manifesta el Batle que fins que no es comenci l'obra no es començarà l'execució del vial, que s'ha d'anar de forma paral·lela, i per això està en contacte amb l'IBISEC per a posar-se d'acord

8. Biniatzent
Demana el Sr. Frontera si ja s'han iniciat els tràmits de reclamació dels costs de demolició de les cases de Biniatzent, ja que anteriorment s'havia dit que s'estava estudiant per part de l'advocat.
El Batle li respon que s'ha efectuat consulta a l'advocat que ha duit tot el procediment i que ara no té clar si es pot reclamar, quan sempre havia dit al consistori que s'havia d'esperar a la finalització del procediment judicial de reclamació de responsabilitat patrimonial, per això vol tenir una altra conversa amb ell per a centrar exactament aquest tema.
El Sr. Frontera manifesta la seva sorpresa, quan abans sempre s'havia dit amb claredat que sí es podria reclamar, manifestant el Batle la seva conformitat amb el comentari.
Manifesta el Sr. Frontera que no és normal que sempre s'hagi dit que legalment es podia fer la reclamació, perquè s'ha hagut de tombar una casa perquè una sentència t'obliga i que el propietari se faci càrrec, i ara digui que no.

Indica el batle que segons la sentència, es va condemnar a l'Ajuntament a demolir aquestes edificacions, no al propietari. El Sr. Frontera diu que ell pensava que l'havia de fer el propietari de l'obra, què és qui la va fer i que la interpretació de l'advocat sempre havia estat que es podia reclamar aquest cost, i si el advocat és el mateix, no entén aquest canvi de criteri.
Manifesta el Sr Frontera que a més, va ser el propi advocat qui havia manifestat que s'havia de reclamar el cost de la demolició per la seva pròpia iniciativa, que legalment era viable, i que no va ser per petició de l'Ajuntament que fes aquestes afirmacions i hauria d'haver estat molt segur abans de dir que es podia fer, i que a més sempre havia mantingut la mateixa versió, i ara, arribat el moment, canvia. El Batle afegeix que a més, va ser l'assessor jurídic de l'Ajuntament fins a l'any 2016 i coneixia per tant perfectament tot el procediment.
Tant el Batle com el Sr. Frontera manifesten que és una situació complicada, ja que ha de confiar en l'advocat que es té contractat per a dur els assumptes, i si sempre s'ha dit una cosa, hauria de tenir un fonament i no canviar-la després.

Sessió extraordinària del ple de l'Ajuntament de dia 15 de novembre de 2021

En la sessió extraordinària de dia 15 de novembre es varen aprovar per unanimitat dues modificacions de crèdits pressupostaris per valor de 102.500 €, una per suplements de crèdits per increment d'ingressos i l´altra per transferència de crèdits entre partides de diferents àrees de despesa
Un tercer punt, aprovat per unanimitat, va ser l´adjudicació del contracte d'obres de substitució de diversos trams de la xarxa d'aigua potable. Atès el procediment de licitació, la mesa de contractació de data 3 de novembre de 2021 va procedir a la valoració de les ofertes presentades i va proposar l'adjudicació del contracte a l'empresa COEXA, ja que havia presentat l'oferta més avantatjosa en les condicions que figuren en l'oferta presentada i en les que es detallen en els plecs de clàusules administratives particulars i de prescripcions tècniques, per import de 169.063,02€ i 33.626,30€ d'IVA, i unes millores de 23.000€ i ampliació del termini de garantia en 30 mesos.

Per acabar la sessió es va aprovar per unanimitat la Declaració institucional del Dia Mundial del Càncer de Pulmó, on es va acordar:
- Ampliar els espais lliures de fum, garantint la vigilància i el compliment de la llei modificada.
- Sol·licitar al Govern de les Illes Balears que mantingui en el temps les mesures antitabac posades en marxa per frenar la pandèmia de la COVID-19 i la prohibició de fumar en espais públics com a mesura de prevenció de malalties com el càncer o les cardiopaties.
- Fomentar l'existència de més espais lliures de fum, per respectar i garantir el dret a la salut de les persones, especialment dels menors d'edat, que actualment estan molt exposats al fum de segona mà.
- Manifestar el suport de l'Ajuntament a la recerca del càncer, com a instrument imprescindible en la lluita contra aquesta malaltia, i traslladar el seu reconeixement a totes les associacions i entitats que estan acompanyant a les persones afectades pel càncer pel seu compromís i labor continuada.

MILLORES EN LES INFRAESTRUCTURES DE MANCOR

Aquestes darreres setmanes haureu pogut veure que s´han iniciat tota una sèrie d´obres per Mancor. Totes aquestes obres suposen la millora de les infraestructures ja existents en el nostre municipi.

La política de l´actual equip de govern, des de l´arribada al govern municipal el 2015, ha estat millorar i mantenir les infraestructures existents en el nostre municipi, més que fer-ne de noves.

Bàsicament aquestes obres han consistit en reparar bona part de l´obsoleta xarxa d´aigües, tan potable com residuals, millorar l´eficiència energètica i recuperar espais on no es podien dur a terme les activitats per les quals s´havien construït en el seu moment, com per exemple el Teatre Municipal.

En aquests moments hi ha en marxa el canvi de la canonada d´aigua que dur l´aigua des de l´estació de bombeig situada als voltants de les Cases de Massanella fins a l´entrada del poble i que són quasi bé un quilòmetre i mig de canonada, i en la que hi havia una gran quantitat de pèrdues que s´anaven reparant amb massa freqüència. També s´ha continuat amb la substitució de fanals per nous fanals molt més eficients i amb menys consum energètic.

Al mateix temps s´han iniciat les obres per instal·lar fanals solars que han de servir per il·luminar alguns camins de les afores de Mancor, fent possible la creació d´un circuit saludable per usar en qualsevol moment del dia ò de la nit pels voltants de Mancor.

Es continuarà en la millora del cablejat dels comptadors de l´enllumenat públic i s´instal·laran plaques solars fotovoltaiques en el sostre del Teatre, però prèviament es repararà la teulada, canviant les teules i col·locant una capa d'aïllant tèrmic, que ajudarà a la millora energètica de tot l´edifici.

També s´ha de licitar les obres de millora del pati del Casal de Cultura i la construcció d´un bany nou dins el propi Casal i que evitarà haver de sortir el bany exterior, tal i com ens va demandar l´Associació d´Amics de la Tercera Edat de Mancor. I també s´han de fer millores al voltant del Pavelló Municipal, on es construirà un edifici perquè el Club Ciclista de Mancor hi pugui tenir la seva seu i un nou magatzem per a la brigada municipal.

Totes aquestes obres més importants van acompanyades de petites obres en tot el municipi, com per exemple les fetes aquets darrers dies en el CEIP Montaura a petició de la direcció i les mares i pares del CEIP, i que han de tenir continuïtat amb la construcció d´una sortida d´emergència i la tan esperada ampliació, amb la construcció del nou edifici i del que l´Ajuntament ja ha donat la llicència d´obres, així com la construcció del nou vial que ha d´unir els carrers Pedregueret i Sa Font i que ha de ser l´accés a aquest nou edifici.

Com podeu veure, venen uns mesos intensos d´obres i millores en el nostre municipi, des de l´Ajuntament volem demanar-vos paciència i disculpes per les molèsties que segur que hi haurà, però totes aquestes obres estan pensades per a la millora del nostre municipi.

JAUME FONTANET MARTORELL, *Miet*

El dimecres dia 15 de desembre de 2021 acudírem, amb en Biel Pocoví, a can Jaume *Miet*, a la plaça de Baix. Havíem quedat en trobar-nos per realitzar l'entrevista del trimestre de la revista Montaura. Després de saludar la seva esposa n'Antònia, pujàrem a les golfes de la casa, on s'hi troba l'estudi d'en Jaume, ens acomodàrem als balancins i al sofà que hi havia. Vaig explicar al Jaume com es desenvoluparia l'entrevista, atenent els diferents apartats de la seva vida que analitzaríem. Vaig posar en marxa l'enregistradora, i després de comprovar el seu bon funcionament, començàrem l'entrevista.

Quants anys tens, Jaume?
Tenc seixanta-vuit anys, vaig néixer el 1953.

Quines persones de Mancor són les de la teva edat?
En Toni Belleta, en Miquel Canals, na Petra de cas Rellotger, na Bienvenia Reynés de can Pau, en Joan Ramon Pesca. No n'hi ha massa més, va ser una quinta petita. Mos veim a sa trobada de quintes, però no feim trobades de cada any i dinar plegats com hi ha altres quintades que en fan.

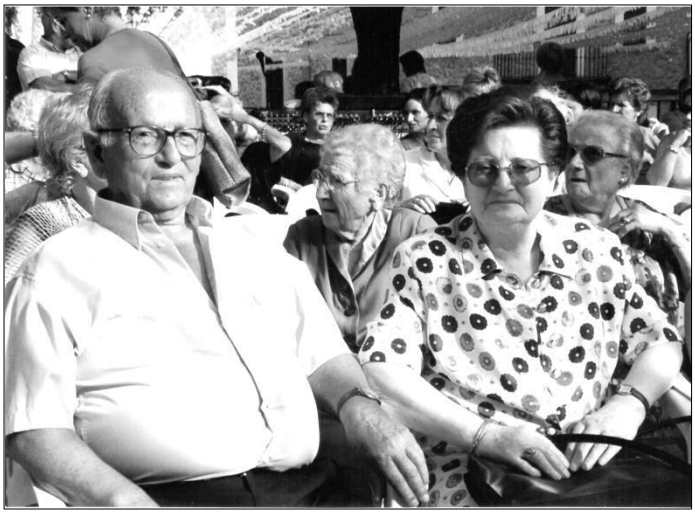

Els pares d'en Jaume en un homenatge als majors

Què nomien els teus pares?
Mun pare era Joan Fontanet Martorell i mu mare Margalida Martorell Amer. Mun pare va morir que ja havia complit els cent anys, era de cas Miet i mu mare va morir ja fa 12 anys i era de ca na Bufera.

A quina casa vares néixer?
És sa casa que na Paca de can Prim va heretar de la seva tia Catalina Mayol, que era la dona del meu tio Llorenç Fontanet, Miet.

Només sou dos germans?
Sí, na Francisca i jo. Ella és major que jo, però només d'un any, ella va néixer el 1952.

Què recordes de la teva infància. Quan començares a anar a l'escola?
Jo vaig anar a lo que dèiem "costura", a ca ses monges, teníem sor Irene i sor Pietat, me'n record d'aquestes dues. Mos feien aprendre ses oracions.

Després on vares anar?
Llavors, en es sis anys, vaig anar amb un mestre, que nomia Nicolau Jaquotot que era de Binissalem. Venia amb un motoret que llavors dèiem un "mosquito" i quan arribava, passat Son Morro i pujava sa costa de so na Vaquera, havia de pedalejar per ajudar a n'es motoret. Es dies que plovia no podia venir i no teníem escola.
Després vaig anar amb D. Manuel Vitaller. Amb ell vaig fer s'ingrés des batxiller i també dos anys de batxiller que li dèiem "batxillerat radiofònic". El fèiem de la següent manera: mos tancàvem a dins "la

Amb la seva germana a l'escola de ca ses Monges

cocina", que li deia ell, i mos posava un transistor damunt sa taula i esperàvem que arribàs s'hora de s'emissió de ses diferents classes. Hi havia en Joan Reynés Gallineta, en Tolo Mora de can Ramon; hi venia també un que li deien Tolo Llinás, era fill de sa comare d'Artà i vivia a ca na Cati, que era una dona molt grassa i s'home era molt petit, era de can Bessó. Tenien un carretet petit, estaven en es carrer Principal que és es de s'entrada des poble, en es costat de Son Morro, que arriba a sa plaça de Baix.

Jo recordava aquesta gent i li vaig aclarir a en Jaume que aquesta dona era la fiola del capellà D. Llorenç Martorell de *cas Valencià*, ella va estar amb ell a Llubí d'on era el rector i quan el capellà es va jubilar va venir a viure a Mancor fins que va morir. La fiola va heretar aquesta casa.

On vos examinàveu?
A s'Institut de Palma.

Després d'aquest dos anys on vares seguir els estudis?
Vaig anar a Sant Francesc d'Inca, allà vaig seguir a tercer fins que vaig acabar el batxiller. Vaig fer lletres perquè ses matemàtiques no eren lo meu. Després vaig fer COU i vaig començar a sa universitat a fer sa carrera de Dret, era es primer any que se començaven aquests estudis a Palma. Anava a classe a s'edifici devora sa Riera en es costat de s'Institut, allà hi havia se secció delegada de sa Universitat de Barcelona. Cada any afegien un curs més. Jo vaig fer fins a tercer curs.

Per què ho deixares?
Mun pare es feia major i em digué o hem de tancar es negoci o ho has d'agafar tu i m'has d'ajudar.

Però tu més endavant acabares la carrera?
Sí, tenc es títol de Llicenciat en Dret, però no he exercit, perquè em vaig posar a fer feina a ca nostra.

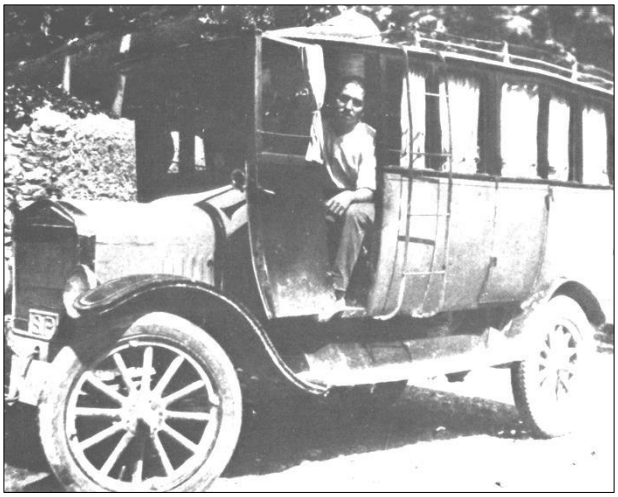

L'any 1926 es va crear l'empresa Fontanet. La primera camiona FORD.

Passem a un altre tema. Sabem que al teu pare li agradava molt la música i de petit va ser cantadoret i escolanet a l'església. Tu ho vares ser escolanet?
Sí. Tenc una idea no massa clara de la persona de D. Guiem Torrens, que va estar a Mancor quan jo era molt petit. Record mol més es capellà D. Bartomeu Mateu de can Gori d'Inca. Amb ell vaig ser escolanet. Per cert tenc una anècdota d'ell. Ets escolanets quan es capellà donava la comunió, aguantàvem una palangana que posàvem davall sa barra de sa persona que combregava. Passava sa gent a combregar i quan va tocar a una dona que era de can Nas, nomia Magdalena, vivia devora sa font, a devora l'altar hi havia una columna amb un gerro d'aigua a damunt. Jo sense voler amb es colze vaig pegar al gerro i caigué aigua damunt aquella dona. Va fugir a les totes sense combregar i no se va girar darrera i tot.

També record un altre fet. Ets escolanets, a vegades, li pegàvem a sa botella de vi de missa. Un dia es capellà va trobar que sa botella havia baixat massa. Mos va reunir, i davant noltros, va omplir sa

botella d'aigua i va fer una demostració, tantes misses, tant de vi. Mos va castigar sense anar a n'es cine.

També vares cantar en el cor de nins?

D. Manuel Vitaller mos feia anar a lo que deien "missa escolar", hi anàvem cada diumenge. Teníem un cor i en Tolo Mora i jo érem es solistes; érem molt pocs al·lots.

Entrem ara a l'etapa del Teleclub, què recordes?

Es va crear en temps des capellà, en Toni Bennasar. Hi havia un president i un monitor. Es primer president va ser en Biel Fiol de Son Nadal, i es primer monitor va ser en Manuel de Fuentes Sagasta, un metge que feia es servei militar a Inca i venia a Mancor a visitar es malalts; per cert té un fill, un tal Manuel Fuentes, que és presentador a Antena 3.

En Biel Fiol, tenia molta paciència i organitzava moltes activitats, diapositives, excursions, etc. Després jo vaig ser es president durant poc temps. Hi va haver altres presidents, crec que en Ramon Arrom de can Ramon i en Joan Abrines Gallineta, que pot ser fos ja es darrer president.

Un grup escoltant música en el Teleclub

Hi havia altres diversions en el poble?

Diversions dins es poble n'hi havia molt poques. Pot ser es futbol fos s'entreteniment més important pes joves que va ressorgir quan hi havia es capellà en Tomeu Catalá, que per cert ell jugava amb el Montaura. Hi havia juvenils també. Es futbol va prendre força.

Bé, tornem ara a la vida familiar. Com vares conèixer la que després va ser la teva esposa, n'Antònia, ella de Lloseta i tu de Mancor?

Hi havia un grup que eren amics d'en Toni Belleta, n'Antònia era d'aquest grup. Noltros anàvem a Lloseta i a ballar a Can Picafort. La vaig conèixer a Lloseta ja abans d'anar a sa mili. Jo no havia festejat en "serio" amb ningú, amb ella ja anava la cosa amb més formalitat. No record un moment concret de quan la vaig conèixer.

On vares fer el servei militar?

Me vaig entregar es mes de gener de 1978 a Infanteria. Ja tenia vint-i-quatre anys, havia demanat pròrroga d'estudiant, esperant que arribàs el moment en què desaparegués es servei militar obligatori. Però no arribà lo que jo esperava i vaig fer es servici des de gener del 78 fins al més de març del 79. El vaig fer a Saragossa.

Quan vos casàreu?

Mos casàrem es mes de novembre de l'any 1979. Mos casàrem a Valldemossa, a n'Antònia li agradava Valldemossa

On passàreu a viure?

A una casa des carrer Massanella a un pis damunt on vivia en Joan Binissalemer i na Francisca. Era a un pis llogat de l'amo en Joan Sinever.

Quants de fills teniu?

Hem tengut quatre fills, en Marc que va néixer l'any 1985 i que va morir als quatre mesos en un accident de transit, en Joan que va néixer l'any 1986, ara té 35 anys, i després dues nines bessones l'any 1988, na Clara i na Margalida, que feran 33 anys.

Tots ja estan casats?

Viven en parella. En Joan viu a Mancor, na Clara abaix de ca nostra i na Margalida viu a Caimari.

Parlem un poc de política. Quan te va interessar aquest tema?

Jo sa primera vegada que me vaig presentar a eleccions va ser a ses eleccions municipals de l'any 1986, en una llista del PSOE que férem a Mancor. Només vaig sortir jo que era es primer de sa llista, només traguérem un regidor. En Biel mos va guanyar de golejada que es presentava per UCD, foren 6 per 1, això va fer que fos tot sol a s'oposició. Més envant vàrem fer una candidatura de Mancorins Independents que no va tenir altra candidatura contrincant, ja que només es presentà aquesta.

Després en Biel Pocoví ja no se tornà presentà. Llavors es presenta en Bernardí Coll pes PP i noltros vàrem seguir com a Mancorins Independents i vàrem treure tres regidors, però continuàrem a s'oposició 4 a 3.

Tornem un poc enrere. Quan començares a fer feina?

Vaig començar quan vaig venir de sa mili, ja tot d'una mun pare m'esperava com a aigua del cel. Me vaig posar a s'empresa i a més des transport, dúiem sa botiga i s'estanc. Jo ja tenia es carnet de primera abans d'anar al servei militar i podia conduir autocars. El tio Llorenç ja havia mort, morí quan jo era a sa mili, per cert jo no vaig poder venir.

Més endavant ja deixàrem sa botiga i s'estanc i quedàrem amb sa línia d'autocars. Després es va posar es TIB i fèiem es serveis regulars de per aquí.

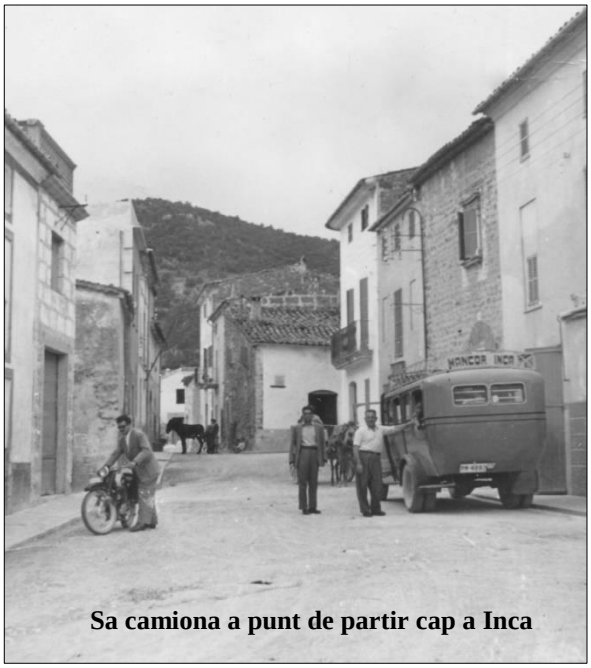

Sa camiona a punt de partir cap a Inca

Què recordes de quan ton pare i el tio Llorenç duien es transport?

Sé que cada dia duien molta gent a Inca que feien feina a ses fàbriques de calçat i també a can Xilles de teixits. Hi havia altres homes que ajudaven conduint s'autocar, l'amo en Macià Colom i l'amo en Xesc que li deien "Cotilla". Feien feina a Inca i feien de xofers. Duien molta gent a fer feina a Inca cada dia.

Tenien sa parada en es cafè de s'Argentí que el regentava en Claudio Mora, fill d'un mancorí i d'una senyora francesa (sa Madam).

Ara ja fa temps que estàs jubilat, com passes es dies?

Realment jo només fa quatre anys que estic jubilat, perquè a s'empresa estava assegurat com autònom. Només al final vàrem fer societat amb n'Alorda per distribuir-nos ses línies. Mos va anar bé perquè teníem un contracte amb s'administració, si bé l'any 2008 que hi va haver problemes econòmics vàrem estar un any sense cobrar i jo tenia dos xofers i haguérem de fer préstecs per poder seguir. Realment havíem de pagar per fer feina. No cobràrem mai i vàrem deixar es contractes amb s'administració.

Seguint amb lo que m'has demanat et diré que ara llegesc molt, anam a caminar, faig lo mínim possible. Tenim una finca, cas Sabateret, anant a Biniarroi. És una finca gran, són unes sis quarterades, jo no hi vaig molt se'n cuida es meu fill Joan, que està fent feina a s'Ibanat.

No tens nets?

Sí, tenc un netet que ara farà tres anys, és un fill d'en Joan, el passeig. Nom Joan, així ho varen decidir. No em sap greu perquè és es nom de mun pare.

Has tengut dues aficions, la música, ja n'hem parlat un poc. Actualment participes en el cor de Mancor i t'agrada escoltar música, però sé que en tens una altra de curolla, has fet l'arbre geneològic de la família i has arribat al segle XVIII, ens ho pots contar?

Sí que és veritat, el tenc ja bastant avançat però m'he perdut. Voldria saber si es pot imprimir i emmarcar perquè és grosset, però supòs que si. Lo curiós que ho vaig poder fer sense moure'm de ca meva, perquè tenc un sèrie d'escriptures des majors, a més mu mare era filla única. És difícil i complicat, n'has de saber. Per exemple aquí, a Mancor hi havia i encara hi ha, molts de Martorells, això, per exemple, dificultà sa recerca.

Com veus Mancor?

Mancor d'avui, com és evident, no és com Mancor de fa 20 anys. Hi ha molta gent nova, que passa pes carrer i no te diu res. Hi ha gent que no estan acostumats a fer vida de poble. Llavors tots mos coneixíem, ara veus gent que no coneixes. Mancor evoluciona, no vol dir de manera negativa, ho dic en es sentit que ja no té aquella vida tan familiar. La joventut és molt individualista, ses diversions són molt diferents. Ets al·lots no surten en es carrer a jugar, estan aferrats a s'ordinador. En es cafè sa gent ja no xerra, tothom està amb so mòbil.

Què els diries als mancorins?

M'agradria un poble més unit, perquè lo cert és que sa política local la dividit i això és una realitat i ja fa estona. Mancor està dividit en dos "bandos". Ses diferències polítiques arriben a diferències personals i familiars. Mancor, per desgràcia, sempre ha estat així. Jo tenc s'esperança que aquesta nova fornada de joves amb inquietuds polítiques, actuïn amb un esperit més conciliador i posant al davant les necessitats del poble a les del partit que representen.

Per acabar vull manifestar, que malgrat sa política local és desagraïda, me sent totalment orgullós d'haver participat activament com ha regidor de l'Ajuntament del nostre estimat poble.

Jaume Gual Mora

A R A H A F E T V I N T A N Y S . . .

Del que passà a Mancor durant el darrer trimestre de l'any 2001 recordarem:
Dia 21 d'octubre es celebrà la XI PUJADA A LLUC A PEU essent els inscrits 370.
Dia 25 d'octubre es presentà el tom MANCOR DE LA VALL de les guies de pobles editades per *"ULTIMA HORA"* amb assistència de Maria A. Munar presidenta del Consell Insular de Mallorca.
El segon cap de setmana de novembre un fort temporal assotà Mancor igual que tota l'illa. Tombà bastants d'arbres tan fruiters com ornamentals i a més ocasionà un esbaldrec a la carretera a Santa Llúcia.
Dia 1 de desembre l'Ajuntament organitzà una excursió per la ruta de l'Arxiduc, dinant a Valldemossa.
Dia 19 de desembre, a la carretera a Inca, sofrí un greu accident de tràfic Bartomeu Coll Reynés resultant amb els dos braços fracturats.
En el teatre del Casal de Cultura es representà l'obra *Els circ dels Daga Gura* dedicada al públic infantil.
Dia 23 de desembre s'inaugurà el pub MIOTRAGUS al carrer Margalida Sintes.
Els premiats en el concurs de betlems organitzats per l'Ajuntament foren:
Primer premi: Els germans Joan i Antoni Frontera Muntaner. Segon premi: Xisco Ripoll Ferrer. Tercer premi: Maria Magdalena Gual Gomila.

Joventut mancorina participant a la XI Pujada a Lluc a peu

A les matines de Nadal cantà el cant de la sibil·la Margalida Rotger Martorell i Victòria Martorell Martorell va ser l'Àngel anunciador. El sermó de la calenda el pronuncià Josep Frontera Martorell.
Dia 30 de desembre al Casal de Cultura es representà l'obra *No t'enredis que t'enrampes* per la companyia DISBAUXA de Caimari.
Mala temporada del CE MONTAURA, ocupava el darrer lloc a regional preferent havent guanyat 2 partits, empatat 3 i perdut 14, marcats 23 gols i encaixats 58.
L'entrevista del trimestre fou feta a sor Margalida Maria Mateu de *cas Metge*, religiosa de Santa Teresa.
Els morts del trimestre foren:
Dia 11 d'octubre morí a Artà la mancorina Maria Munar Mateu de *cas Ferrer* als 78 anys.
Dia 19 d'octubre morí Magdalena Ripoll Frontera de *can Soler* als 84 anys.
Dia 21 de novembre morí Margalida Fontanet Vicens *Pixeta* als 91 anys.
Dia 29 de novembre morí Antònia M. Amengual Sampol de *cas Ropit.*
Dia 2 de desembre morí la que fou comare de Mancor Catalina Vicens Mateu als 95 anys.
Dia 18 de desembre morí Antònia Pocoví Mora de *cas Rellotger* als 88 anys.
Dia 21 d'octubre naixeren els bessons Emili i Joan Josep Izquierdo Bonafé.
Els matrimonis foren:
Dia 17 de novembre Guillem Villalonga Ramonell i Antònia Fontanet Mateu.
Dia 5 de desembre Miquel Martorell Esteva de Valldemossa, de la família mancorina de *can Marranxo* i Maria González Fernández d'Almeria.

Gabriel Fiol Mateu (De *MONTAURA*, núm. 57)

PARRÒQUIA DE SANT JOAN BAPTISTA DE MANCOR

El meu poble va néixer en un estable
el meu poble va néixer en plena nit
en un racó tan miserable
en una cova molt humil...
El meu poble va néixer clandestí
molt abans que nasqués el matí.
(cançó "He nascut en un poble")

Nadal a Mancor

Aquest és el nostre segon Nadal en temps de Pandèmia. En nombre de contagis, sembla que estam igual o pitjor que l'any passat; en quan a la situació sanitària, tal volta bastant millor, amb la vacunació ben avançada: sembla que ja no és tan letal. En quan a l'estat d'ànim, no ho sé: entre el cansament i l'esperança, a veure si aquest brot, amb la mutació d'Òmicron, serà ja el darrer... Déu vulgui.

Celebrar el Nadal en temps de pandèmia ens fa tornar a l'essencial. Déu es fa infant en un món no sempre fàcil; així va succeir el primer Nadal: un país dominat per l'Imperi Romà, la crisi sempre afectant als més pobres, l'abús d'autoritat que fa que Josep i Maria hagin d'anar a Betlem, la falta de vivenda digna... Certament ni en aquell moment, ni en l'actual, el naixement del Senyor esdevé en el millor dels mons possibles. Tanmateix, sabem cert que és una llum que il·lumina en la fosca, que és el Rei que ha de portar la Pau i la Justícia, que en aquella nit començà la revolució del Regne. Per això els cristians som realistament optimistes: sabem de les dificultats i les penes del nostre poble, de tants sense sentits que enfosqueixen les nostres existències, i malgrat tot sabem que estam alimentats per una esperança certa: l'infant que avui neix a Betlem és aquell que ha sembrat la llavor d'un Regne de Déu que va creixent i que un dia esdevindrà definitiu, redimint del tot la nostra història.

El Nadal a Mancor comença, com cada any, amb el preludi que és la festa de Santa Llúcia. Malgrat la pandèmia, un grupet de fidels mancorins han pujat al santuari, a celebrar la seva patrona. Va presidir l'eucaristia Mn. Pere Fiol, capellà jubilat inquer, bon historiador, persona que sempre es fa ben escoltar.

Festa de Santa Llúcia al Santuari

Les matines d'enguany començaren a les 18 h. Celebració entranyable, on els protagonistes són els infants: Així ens ho anunciava la Calenda, interpretada enguany per en Pau Mateu Martorell. Seguidament, la Sibil·la anunciava el judici futur; enguany la cantava na Maite Mora. Judici que ens sembla, en algunes estrofes, terribles... I malgrat

La Sagrada Família, la Sibil·la, l'Àngel, el predicador de la Calenda i els pastorets, donaren resplendor a les Matines

tot, amorosides per la tendresa de l'anunci de l'Àngel, cantat per na Paula Fontanet Linares. El jutge no és un ésser terrible, sinó un petit infant, un nin d'uè... misteri representat, en la magistral cova que cada any s'enllesteix a Mancor, per en Tomeu Campomar, que feia de Sant Josep, Paula Frau, que feia de Maria i en Joan Mayrata, que feia d'Infant Jesús. I també hi hagué un bon grapat de nins i nines, que feien de pastors... I tot envoltat d'aquell ambient nadalenc infós musicalment de manera tan bella pel nostre Cor Parroquial. La celebració transcorre, i al llarg de la nit es torna encarnar el Fill de Déu, aquesta vegada en el Pa i el Vi que consagram en l'Eucaristia, Cos i Sang de Crist, revestit en la humilitat de la carn sagramental, presència que se'ns dona i ens conforta.

La restauració del quadre de Sant Antoni

La festa de Sant Antoni enguany ens portarà una novetat: la presentació del quadre de Sant Antoni recentment restaurat. Es tracta d'una pintura a l'oli de grans dimensions, del segle XVIII, d'autoria desconeguda. Una tela que estava ben deteriorada pel temps i la humitat. Ha estar restaurada en el Taller de Restauració del Bisbat de Mallorca, amb l'esforç que feim per anar, cada any, recuperant el ric patrimoni pictòric de la nostra església de Mancor. Restauració que es fa possible, s'ha de dir, gràcies a la persistència fidel d'en Biel Pocoví, que sempre vetlla no tan sols per la restauració, sinó per portar ben sanejats els comptes de la parròquia a fi que sempre hi hagi recursos econòmics modests, però suficients, per poder envestir amb aquestes restauracions.

Abans de restaurar

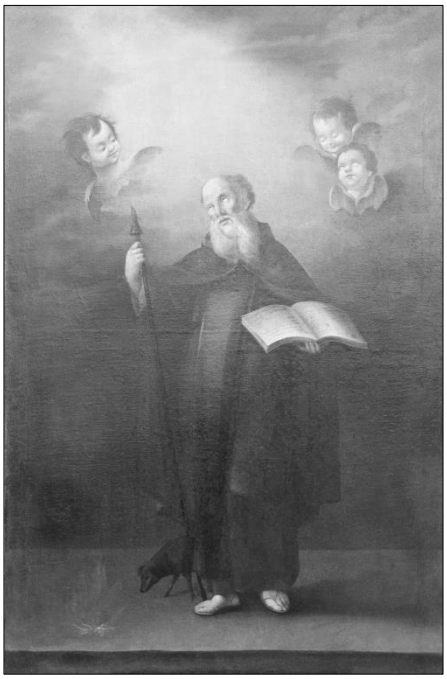

Ja restaurat

Vicenç Miró Morey

DE TOT UN POC ... COSES DE CA NOSTRA

QUI DIES MASSA, ANYS EMPENY

Gener

Hem estrenat el nou calendari de 2022. El calendari és un sistema ideat per l'home per a mesurar el temps. És la manera de fixar amb antelació qualsevol esdeveniment de la vida individual i col·lectiva. Els períodes laborals, les festes, les celebracions familiars, els actes socials, tot s'articula a través del calendari. El nostre calendari és d'origen romà i la seva estructura actual es va adoptar després de la "reforma juliana" –dita així perquè la va ordenar Juli Cèsar–, durant l'any 46 aC. El Papa Gregori XIII, l'any 1582 va modificar lleugerament el calendari romà –reforma gregoriana–, per tal d'eliminar la diferència de deu dies que es produïa cada 900 anys.

Festes

A la festa de Cap d'any li segueix el dia dels Reis i el dia 10, dilluns, els estudiants inicien el segon trimestre del curs. El dia 15 comença l'anomenada setmana dels "barbuts". Són els dies 15, 16 i 17 de gener, corresponents als sants Pau ermità, Maure i Antoni Abad. "*La pluja de la setmana dels barbuts, cada raig val cinc escuts". "Quan venen els tres barbuts, venen els freds cascarruts".* Enguany, si no minva la pandèmia, la festa de Sant Antoni serà magra. A molts d'indrets ja han suspès els actes que se celebraven aquest dia.

Dites i gloses

"Bon vespre vaja rotlada / Que hi ha a n'aquest fogaró / Treis es vi i sa sobrassada / Es llom i es botifarró". "Pagar amb Euros quins merders / Ret menos que amb ses pessetes / Quan estàs a mitjan mes / Ja dus ses butxaques netes. "Pel gener no siguis matiner". Les gelades matineres són freqüents en aquest mes. *"El sol de gener emmascara més que un carboner". "Al gener, tanca la porta i encén el braser". "Pel gener així que matineja ja vespreja". "A l'hivern, el millor amic és un bon abric".*

Febrer

El febrer és tengut com a molt dolent per a la salut i ho demostra sempre que pot. Així ho expliquen diversos refranys: *"qui té ovelles pel febrer, les daria per cap diner"* o *"el febrer no deixa ovella ni corder".* Es tracta d'un mes tan dolent i mal de passar com l'aigua de bacallà. Amb el fred sempre disposat a tornar, la dolentíssima fama que té fa que cap dia s'assembli a un altre i fins i tot el que és pitjor, les hores de cada dia tampoc s'assemblen entre elles. El febrer, igual que algunes persones, en un dia tenen deu parers diferents. Diuen, així mateix, que "*l'hivern no s'ha passat, si el febrer no s'ha banyat".*

Festes

Dia 2 és la Candalera, patrona dels electricistes. Dia 3 és Sant Blai, advocat del mal de coll. Dia 9 és Santa Apol·lònia, patrona dels dentistes.

Dia 24 amb el Dijous Llarder comença el carnaval, és el darrer dijous abans de la Quaresma. Solen començar les festes de rues, ruetes, festes de plena llibertat i disbauxa que passant pel diumenge dia 27 arribarà als Darrers Dies, 28 de febrer i 1 de març, que tendrà lloc el dit *"enterro de la sardina".*

Diu la cançó *"avui és Dijous Llarder / i és dia de fer bulla / jo tenc una capulla / me'n vaig i la'm posaré"* A Catalunya se l'anomena "di-jous gras" i en castellà "jueves lardero". Aquest dijous correspon menjar una greixera amb carn trossejada, encara que el plat més cèlebre són les ensaïmades de tallades. Aquest dia sortien antigament ximbombes, xorracs, ferreguins, corns, llaunes, picarols i castanyetes.

Dites i gloses

"Amb les febres del febrer, el metge no hi pot res"." El porc mort pel febrer no sala bé". "Febrer, mes mentider, un dia dolent i l'altre també". "Mu mare em dugué a sant Blai / perquè aprengués a xerrar ,/ i ara m´hi vol tornar / perquè diu que no call mai!" "Quatre frares romangats / que feien ses carnestoltes; / dues dones desimboltes / donen voltes i revoltes / dins un estudi tancats". A una festa de màscares, *"Pensant que era una nineta / blanca com la flor d'abril, / se va llevar sa careta, / i va esser un guàrdia civil!"*

Març

Dins el primitiu calendari romà el març era el mes que obria l'any, fins a la instauració del calendari Julià en el que passà a ser el tercer mes, després dels actuals gener i febrer. El seu nom deriva del llatí (Mart el déu de la guerra, fill de Júpiter i de Juno). És el mes de la terra, és el mes de l'amor, és el mes en què comença l'enyorada primavera d'estiu, que enguany ens entra oficialment el diumenge dia 20 de març, a les 15:33 hores. Aquesta privilegiada estació ens durarà fins el dimarts, dia 21 de juny, a les 11:14 hores.
Teòricament, el darrer diumenge d'aquest mes de març, dia 27, a les 2 de la matinada s'ha d'avançar el rellotge a les 3. Serà aquest el darrer canvi horari?

Festes

Dia 2 és el dimecres de Cendra i comença la Quaresma.
Dia 8 se celebra el Dia Internacional de la dona treballadora i la utòpica pau internacional.
Da 19 és la festa de Sant Josep. Dia del pare i patró dels fusters.
Dia 21 se celebra el dia de l'eliminació de la Discriminació Racial.
Dia 23 dia Meteorològic Mundial.

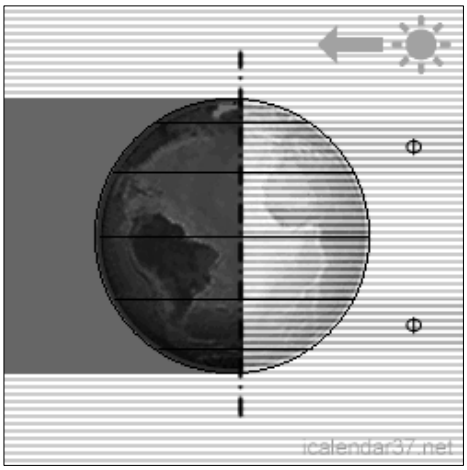

Equinocci de primavera

Dites i gloses

"Quan al Març trona, l'ametlla es bona". "Quan el Març fa de Maig , el Maig fa de Març". "Pel Març, els ametllers en flor i el jovent en amor". .
"*Sant Josep fa de fuster / Maria de teixidora / i ara vós sou sa senyora / de tot el món vertader".*
"Sa Corema ja és passada; / Mare de Déu que no torn! / que tenc s'esquena escorxada / d'anar-me a colgar dejorn".

Fases lunars

Gener. Lluna nova, dia 2, a les 19:33 h. Quart creixent, dia 9, a les 19:11 h. Lluna plena, dia 18, a les 00:48 h. Quart minvant, dia 25, a les 14:41 h.

Febrer. Lluna nova, dia 1, a les 06:46 h. Quart creixent, dia 8, a les 14:50 h. Lluna plena, dia 16, a les 17:56 h. Quart minvant, dia 23, a les 23:32 h.

Març. Lluna nova, dia 2, a les 18:35 h. Quart creixent, dia 10, a les 11:45 h. Lluna plena, dia 18, a les 8:18 h. Quart minvant, dia 25, a les 6:37 h.

Canvi d'hora: La nit del 26 al 27 de març, a les 2 de la matinada del diumenge dia 27 s'ha d'avançar el rellotge a les 3 hores.

Equinocci de primavera. El diumenge dia 20 de març, a les 15:33 hores comença la primavera. Els raigs del sol són perpendicular a l'eix de la terra, el dia i la nit tenen igual durada.

LA NOSTRA LLENGUA

Refranys populars. *Cel rogent, pluja o vent*

És un refrany meteorològic dels que s'inscriuen en les prediccions que sempre ha intentat de fer l'home a partir dels signes del cel. En general, veiem que assenyala mal temps (per vent o per pluja) i és d'ús estès a tot el domini lingüístic. Habitualment aquesta dita és referida al cel. Però també la podem trobar amb referències al sol, a la lluna o a la posta.

En castellà hi ha una versió paral·lela que fa *Aurora rubia, viento o lluvia*.

Es diu en dos mots que signifiquen el mateix: *rogent* i *rogenc*. Sembla que, per qüestions de rima, apareix el rogent, perquè rima amb el vent. Aquest refrany també presenta la variant *roent*, és a dir *"calent fins a esdevenir lluminós".*

Etimologia de rogent, "*dit del cel vermellós'* - Encreuament de roig i roent, que tenen el mateix origen etimològic: **roig** prové del llatí vulgar *ruiu*, llatí clàssic *rubeus*, mateix significat, derivat de *ruber*, "vermell"; roent ve de *rubens*, "rogenc", participi present de *rubere*, "tornar-se vermell".

Una frase feta. *Dur ses ombres mortes*

Vol dir tenir un aspecte malaltís, trist o lànguid. Però, com ha arribat a significar això? Parlant d'ombres, podem recordar el títol d'una novel·la alemanya, d'Adalbert von Chamisso, titulada: *L'home que vengué la seva ombra.* En aquesta història, l'ombra arriba a prendre un caràcter de símbol de l'ànima, possiblement perquè l'ombra acompanya el cos i en reprodueix la forma i la posició. D'aquí que també signifiqui allò que, segons certes creences, sobreviu d'un desaparegut, com a sinònim del mot "espectre". En plural, "ombres", vol dir el posat, l'aspecte d'una persona. Per això, si qualcú té un aspecte decaigut o melangiós hi poden escaure frases com: *Du les ombres mortes*.

Usos lingüístics. *La Nit de Nadal, la Nit de Cap d'Any*

Ara que hem passat les festes, és interessant rectificar alguns barbarismes nadalencs que encara abunden entre nosaltres. És encara freqüent sentir dir *"la Nit Bona", "la Nit Vella"*. Això són calcs inadmissibles del castellà, la Nochebuena i la Nochevieja. En català Nadal no duu article, tret que vagi acompanyat d'un complement ("el Nadal dels pobres", "el Nadal que vaig passar a l' Àfrica"). El dia abans de Nadal és el dissabte de Nadal, i l'endemà de Nadal és la segona festa (de Nadal).

El castellà Año Nuevo només es refereix a l'any que comença. La nit que el precedeix és *"vella"*, i d'aquí l'expressió Nochevieja. En canvi, en català, Cap d'Any val per dir el del que acaba, la Nit de Cap d'Any, i

el que comença, el Dia de Cap d'Any (el mateix criteri s'aplica a cap de setmana, que no és el final de la setmana, com en anglès “week-end” o en castellà “fin de semana”, sinó el final d'una i el començament de l'altra).

Mots en desús

Judicar. Verb transitiu. Documentat al segle XIV. Prové del llatí *judicare*, d'idèntic significat. L'accepció més comuna és la de **jutjar**, és a dir, decidir a favor o en contra una determinada qüestió. A Eivissa, a més de tenir aquest sentit, ens remet a l'acció de posar un preu just. *El tribunal el va judicar culpable. Els pèrits han judicat la finca a baix preu* (Eivissa) El refrany *Segons tu judiques els altres, els altres te judicaran*, és propi de Mallorca, de sentit ben explícit.

Junyir. Verb transitiu. Documentat al segle XIII. Deriva del llatí *jungere*, **ajuntar**, de la mateixa arrel que *jugum*, **jou**.

A més d'ajuntar o unir, que és el sentit general d'aquest verb, s'ha de destacar que és a Eivissa on aquest mot té major vigor. Així l'expressió *junyir-se els calçons* vol dir que se'ls embotonen o se'ls corden. Una altra accepció que també és viva a Eivissa és la que fa referència al combat home a home a cavall, especialment en simulacre festiu. *Els meus fills junyiren en batalla*. *Les aigües d'aquells dos rius es junyien en un de sol.*

En relació als mots en desús, l’Escola Municipal de Mallorquí de Manacor, amb el suport de l’Ajuntament i de la Direcció Insular de Política Lingüística, ha publicat un calendari de l’any 2022, on a cada més hi surt una paraula d’aquelles que no s’han de perdre, amb una frase. Aquest calendari s’ha repartit, de manera gratuïta, a tots els bars i restaurants de Ma-nacor. Només com exemple podeu veure: **Adesiara**. *“Adesiara m’a-grada comprar un dècim de loteria i provar sort”.* **Donar creu.** *“Deixa de donar creu, avui no et compraré més llepolies”.*

Bibliografia

MARIN, Carles. Els refranys i les frases fetes. Editorial Moll. Palma 2006

MOLL MARQUÈS, Aina. Línia directa amb la campanya de Normalització Lingüística, III. Documenta Balear, S.A. Palma, 1993

PÀMIES, Víctor i PALOU, Jordi. Els 100 refranys més populars. Cossetània Edicions. Valls 2002.

SERRA PUJOL, Pere Juli. Els mots en desús del català de Balears. Lleonard Muntaner. Editor, Palma 2010.

Jaume Gual Mora

DE TU A TU... JOAN COMPANY GUAL

A Joan Company Gual, jove mancorí, no sabem massa bé d'on dir-li perquè a La mare li diuen Catalina, *sa guapa* i al seu pradí jove li diuen en Bernat, *es ros*. Per tant, aquest jove és més conegut com en Joan, "de *can Ramon i na Pola*. Té 20 anys i actualment esta fent grau mitjà de producció agropecuari. Els seus amics el descriuen com un nin un poc empegueït, però un pic t'ha agafat confiança és un llibre obert.

Una cançó…
Tenc dos grups preferits, un és "Estopa" i l'altre és "Fito y Fitipaldis". Però si he de triar me qued amb la cançó d'Estopa "Fuente de Energia".

Un color…
Verd, crec que tots els mancorins duim aquest color a s'ADN ja que hem crescut enrevoltats de boscs i pastures.

Un animal…
Es ca sense cap dubte; no hi ha res que faci més companyia que un ca. Tenc dos Border Collies i són insubstituïbles.

Una pel·lícula…
Qualsevol de la sèrie de "Fast and Furious". Tampoc som un gran fan des cinema.

Una persona que admires…
A mon pare, és la persona amb qui més bé m'entenc.

Una data especial…
El dia 12 d'octubre de 2015, va ser un dia molt dur perquè al meu pare li va pegar un ictus; tanta sort que ho podem celebrar cada any amb ell. Podem dir que va tornar néixer.

Un nom d'home…
Joan, pot sonar un poc egoista però és el nom que més m'agrada.

Un nom de dona…
Marina, és el nom de la meva cosina petita i és el nom que li posaria a una filla meva si en tengués.

Un defecte…
Som molt calent, un pic que m'he enfadat rep tothom qui tenc davant. No sé fer distincions.

Una virtut…
Els qui són els meus amics els defensaria a mort, som molt lleial.

Un llibre…
El darrer que vaig llegir va ser en "Geronimo Stilton" de petit; per culpa d'en Fèlix!

El teu lema…
"La vida son dos dias". No hi ha molt més a dir; crec que hem de procurar viure el moment.

El teu plat preferit…
Frit de me fet per la meva padrina Pola. No n'hi ha cap que la superi.

Què t'agrada de Mancor?...
Santa Llúcia, ho trob un lloc esplèndid, tranquil, en definitiva: meravellós.

Què no t'agrada de Mancor?...
La gent externa al poble i que no fa intenció d'integrar-se; perquè si encara fessin poble un diu mira...

Qui t'agradaria que contestàs a n'aquest qüestionari?…
M'he enterat per que en Miquel des 5 Germans la vol contestar, així que el nomen a ell.

Joan Coll Mir

JORDI COLOM ESTARELLAS

El passat dia 6 d'octubre de 2021 la premsa de Mallorca publicava la notícia de què s'havien identificat les restes de tres persones que foren trobades en el mes de febrer de 2021, durant la segona intervenció a les fosses del cementeri de Porreres.

L'anàlisi genètica de les restes d'aquestes persones, confirmen que es tracta de Miquel Pasqual Quetglas, Bartomeu Matas Alemany i Jordi Colom Estarellas.

Segons informacions aportades per l'historiador Bartomeu Garí, Jordi Colom i Bartomeu Matas varen ser detinguts a principis del mes d'agost del 1936, i Miquel Pasqual al setembre. Tots ells van ser empresonats a Can Mir, d'on serien trets el 15 de gener de 1937 i assassinats a la Creu de Porreres, just al costat del cementiri.

Jordi Colom Estarellas era de Selva i era el pare de Miquel Colom Femenies, també de Selva, que es va casar amb la mancorina, Antònia Amengual Mateu, de *cas Ropit* i vivien a sa plaça de Baix.

A l'entrevista publicada a la revista Montaura al núm. 98, pàg. 20, corresponent al 4t trimestre de 2012, me va contar el que sabia del seu pare.

A la pregunta, El teu pare va morir quan tu eres molt petit, la teva mare hagué de lluitar molt amb quatre fills? Contestà, *Jo només tenia 10 anys quan mos prengueren mun pare i ja pots suposar lo que va haver de lluitar mu mare per pujar tots ets seus fills. Jo era es major i tenia tres germanes més petites; em llevaren sa son abans d'hora.*

Jordi Colom Estarellas

Jo vaig insistir, Has dit, Miquel, que vos prengueren el teu pare, què va passar? En Miquel no tengué coratge de seguir quan recorda el que els va passar. La seva filla, Magdalena, va començar a contar el fet i digué: *Selva estava en festa, eren ses festes patronals de Sant Llorenç en el mes d'agost. Ell i son pare eren a una finca a sa carretera de Lluc, just devora sa teulera on ara hi ha un restaurant, allà feien feina i varen anar a cercar es padrí*. En Miquel va continuar, *Va venir una parella de sa guàrdia civil, noltros dinàvem. Hi havia una finestra que donava a sa carretera. Se va aturar un cotxe en es camí devora sa carretera i va davallar sa parella de sa guàrdia civil i dos falangistes. Un des guàrdies civils era en Socies, comandant de puesto de Selva. Es falangistes eren en Toni de can Simó, en Toni Solivellas Oliver, i llavors un altre que li deien en Xesc Maiol. Ells se'n dugueren mun pare i el dugueren a Sant Domingo a Inca i després el dugueren a Palma, a can Mir. Allà hi va estar fins es mes de gener. Llavors mos digueren que estava en llibertat i sa 1libertat va ser que l'havien mort perquè mai no va comparèixer a ca nostra. Tota sa família es va mobilitzar i va recórrer tots es cementeris de Mallorca per veure on podia estar. En es cementeri de Porreres no els deixaren entrar. Ells no se n'anaven i amb una pistola els amenaçaren i hagueren de fugir. Allà varen veure un caramull de morts tapats amb una manta. Mai no n'hem sabut res, algunes persones feren gestions per averiguar on era i no conseguiren res*.

Text que la seva neta Magdalena va escriure per posar al certificat de víctima del seu padrí:
Jordi Colom Estarellas, nascut a Selva el 13 d'abril de 1899, casat, pare de quatre fills, de professió camper i sense afiliació política coneguda. Detingut a principis d'agost de 1936 a foravila i empresonat a Can Mir fins al 15 de gener de 1937, d'on va sortir per a ser executat a la Creu del Cementiri de Porreres. S'ha identificat el seu cos a l'octubre de 2021, 84 anys després de la seva desaparició. La filla petita, de 87 anys, ha pogut viure emocionada la notícia.

Jaume Gual Mora

BINIARRELS, SA FIRA DE MANCOR, IV EDICIÓ

Els passats dies 26, 27 i 28 de novembre se celebrà la nostra Fira. El dimarts anterior, dia 23, s'havia presentat el programa de la Fira amb la participació de Marta Terrassa, xef especialitzada en agricultura ecològica. La redacció de MONTAURA, per tal de conèixer com es va desenvolupar la Fira, es va posar en contacte amb la direcció d'Arrels, representada per dos Joans, pare i fill, que ens explicaren tot el que podeu llegir.

Redacció: Hola Joans Torrens, ens alegra veure que avui, en Joan pare, vengui acompanyat del seu fill Joan (Joan Jr.). Estam davant el relleu generacional?

Joan: *(bona rialla!!)* Bon dia, és un poc prest per xerrar de relleu, esper que ja tengui benzina per un parell d'anys més, però m'encanta que el meu fill estigui al meu costat.

Redacció: Pareix mentida que avui, 28 de desembre, faci un dia tan assolellat i durant la fira hagués fet el mal temps que va fer. Conta'ns com varen ser aquells dies.

Joan: Sí, aquest novembre ha plogut quasi cada dia i per la fira no ens va perdonar, el dissabte al capvespre va ploure molt. Les colles geganteres quan eren a la plaça no pogueren actuar, just feren la trobada de colles davant Son Morro. Els cavallets tampoc pogueren sortir degut a la pluja.

Joan Jr: Però els cavallets, el diumenge, es feren cabals i actuaren dues vegades.

Joan: És ver, però tants de dies de pluja, abans de la fira, feren que la gent es quedàs a ca seva i el dissabte va venir molt poca gent. El diumenge va ser diferent, la pluja va sortir a curts moments i de forma dèbil que ni arribava a molestar. En general va fer bon dia per ser novembre i va venir bastanta gent. A estones pensava amb el 2019, on també la pluja ens va aixafar la fira, encara que en aquells dies el vent va ser més violent que enguany.

Joan Jr: *(riu)* Diga-li que no feia vent, a l'agrupació de ball mallorquí que tocava davall la carpa, quan aquesta es va moure dos pams amb una bufada de vent.

Joan: Sí, sí, tens raó, *(riu)*, jo estava baixant el carrer dos d'Abril quan vaig veure que la carpa es movia cap a Son Morro. Ara reim, però en aquell moment me va fugir el fred, *(riu).* Un bon "susto" tengueren els que tocaven damunt el cadafal!!

Redacció: Mirant el programa de fira, hem vist que heu fet canvis dins l'estructura de la fira, a què és deuen aquests canvis?

Joan: Hi ha dos canvis importants dins aquesta fira que possiblement seran permanents, un d'ells és l'aposta pels artesans que fabriquen les seves pròpies creacions en detriment dels firaires que venen productes d'artesania però que no està feta per ells mateixos. L'altre, és que la fira duri dos dies enlloc de tres perquè trobam que està sobredimensionada amb tres dies d'actuacions i fira, és massa llarga, val més dispersar. Fer més actes durant l'any i no concentrar-ho tot en tres dies i les setmanes prèvies.

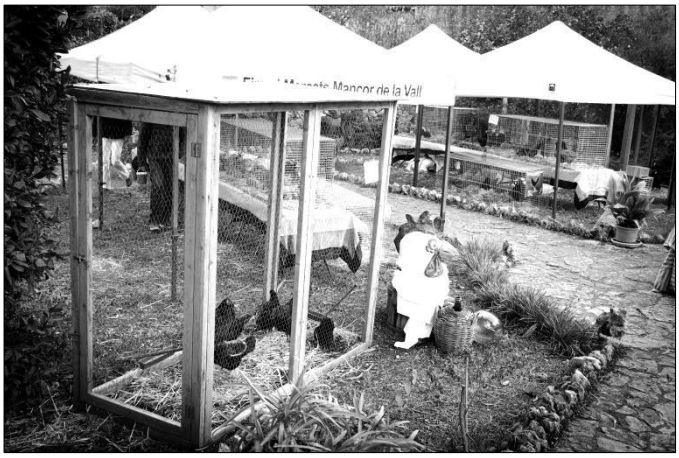

Són dos objectius complicats, si tenim en compte que molts de firaires venen productes fets per altres artesans. Pensam que ens costarà trobar firaires suficients, quan puguem tornar omplir el poble de tendals i llocs de venda. En quant al fet de retallar la fira, el més complicat serà dur una continuïtat en la celebració d'actuacions al llarg de l'any, creim que serà més un problema econòmic que de ganes de fer coses o tenir idees interesants.

Redacció: Abans de què ens faceu un resumen de la fira, voldria demanar-vos com es programa una fira, si és cosa de dos dies o mesos, si hi participa molta gent, com participa l'Ajuntament, etc. Un poc saber com es cuina la fira.

Joan: La fira es comença a pensar a principis de setembre, a vegades a finals d'agost, des de 2020 amb la incògnita de saber com ens afectarà la covid. Aquests tres mesos són intensos exponencialment a mesura que arriba el final de novembre. Podríem resumir-ho així: Setembre, idees noves que no totes es duen a terme; primers contactes amb els artistes i agrupacions que són fixes a la fira; moltes reunions per cimentar les bases de la fira. Octubre, primers contactes amb els firaires, programar totes les actuacions, reunions, canvis, quadrar horaris, moltes hores de dedicació. Novembre, moltes més hores darrere els firaires, les publicitats, acabar el programa de fira, canvis de darrera hora, moltes hores i finalment arriba el dissabte (abans divendres) i ens posam en marxa, per amunt i per avall, arreglant problemes dels firaires mentre estam pendents d'iniciar una o una altra actuació o qualsevol cosa, dormim poc i estam tot el dia pel carrer, en fi, un trui.

Enguany hem fet un grup de feina de 16 persones més altres 10 o 12 que han col·laborat en diverses feines els dies de fira. Gràcies a aquest grup de feina la fira ha sortit endavant i amb aquest nou format.

Els membres de l'Ajuntament, en especial, el sr. Batle, sempre estan al nostre costat i a més del finançament de la fira, sempre estan disposats a facilitar-nos les coses, per exemple, a principis d'octubre, vàrem

tenir una reunió on posàrem damunt la taula el canvi de tres a dos dies i ells ens varen recolzar al cent per cent. Ai Jaume, molta feina i problemes... però l'objectiu val la pena i continuarem així, si la gent ens recolza i tenim salut.

Redacció: Ja ho dius bé, la salut davant de tot. Amb il·lusió i un bon grup de gent col·laboradora tot és possible. Ara sí, ens faries un resum de la fira?

Joan: El dimarts 23 de novembre presentarem la fira amb un show cooking a càrrec de na Marta Terrassa a la cotxeria de Son Morro.

Divendres, pels nins i nines, férem un conta contes a la Biblioteca.

Dissabte, començarem el dia, també pels infants, amb jocs tradicionals a càrrec de Ludoteca del Jardí, durant el matí a la plaça de l'església. Devers les 11 obrírem el mercat tradicional amb la majoria dels artesans i venedors als seus llocs. També les exposicions de dibuixos dels nins de l'escola de Mancor, que des d'aquí vull donar les gràcies, una vegada més, per la seva col·laboració, l'exposició de fotos de bolets i dels cavallets.

Com a novetat important cal destacar que el concert de rock es va celebrar el dissabte al migdia, enlloc del divendres a vespre. De fet, aquest horari ens va agradar molt i a partir d'ara, crec, que serà aquest l'horari del concert. De totes maneres, el públic mancorí va ser magre i això és una qüestió que ens preocupa. Pot ser que el mal temps també va influir en els mancorins i es varen quedar a llocs més calentets...

Devers les 5 de l'horabaixa, Son Morro es va omplir de Gegants, Gegantes, Caparrots i altres bestioles, però a l'hora de ballar, a la plaça, va ploure de valent i ni gegants ni cavallets pogueren actuar.

Joan Jr: Sí, els nins i nines que porten els cavallets estaven molt decebuts i trists per no poder actuar...

Joan: Tanta sort que ens quedava diumenge. Per acabar el dissabte, havíem programat l'actuació dels glosadors i el concert de música tradicional al teatre municipal. Encara que amb poc públic, els presents es divertiren molt amb les dues actuacions.

Diumenge ja va ser diferent, la millora del temps es va traduir en una massiva arribada de visitants que ompliren els carrers de Mancor però uns quants firaires, escaldats del mal temps de dissabte o ves a saber per què, no exposaren la seva parada i qualque carrer va quedar quasi buit de paradetes, això ho tendrem en compte per l'any que ve.

Començaren a sentir-se ses xeremies, tamborinos i flabiols per tot el poble. Això ja es pareixia més a la fira que coneixem. Però la pluja, encara que fina i intermitent, va impedir que Festa Pagesa actuàs amb la seva agrupació musical però no els va impedir ballar, després de molt de temps de no poder-ho fer.

Davant Son Morro tocaren i ballaren l'agrupació Sa Sínia de Consell i davall sa carpa la de Sa Torre de Manacor.

Arribà l'hora de l'actuació dels cavallets i ja tens a 10 ninets, entre 8 i 10 anys sa majoria, ballant per primera vegada, després de dos mesos d'assajos. Després de totes les dificultats amb la col·locació dels firaires, dels problemes amb les preses de corrent, del mal temps, de la poca gent del dissabte, de tres mesos de feina, etc., aquells nins i nines me feren oblidar tot allò i em vaig emocionar molt.

Joan Jr: Efectivament, després de tanta feina a la fi ballaren.

Aquesta colla de cavallets fou un dels mal de caps del mes de setembre. Després d'un any i mig en blanc, només conservàvem un participant de l'anterior colla i en Jaume *Xuia*, des d'aquí li volem agrair tot el que ha fet per la colla i la fira. Va tenir una idea fantàstica per reclutar nins, va anar a l'escola representant al *Cavaller Pelat*. Junts vàrem visitar les aules deixant una nota pels pares i el resultat va ser que es varen apuntar 16 al·lotets. Només tenim 12 cavalls!!

Amb moltíssima il·lusió i perseverança, diumenge a diumenge, assaig rera assaig, 14 nins han estat nombrats portadors de cavallets.

Érem 14 per 12 cavallets, pel que haguérem de fer dos grups. Cada grup havia de ballar un dia. Després de l'actuació, un WhatsApp d'una mare ens va obrir els ulls, no pot ballar avui l'altre grup? Idò, clar que sí. Quan els nins arribaren a Son Morro, el grup que no va poder ballar el dissabte ho va fer davant Son Morro. Tots contents.

Joan: Tanta sort. Devers les 5 de l'horabaixa, amb poca gent pels carrer de Mancor i el firaires replegant, contents d'haver fet un bon calaix, arribà un grup de batucada amb dimonis que portaven torxes, eren les Ànimes de So de Santa Maria. Una sorpresa, la gent quan els va veure sortiren darrera ells, es nota que hi ha ganes de batucada i de dimonis. Aquests ens dugueren fins el teatre municipal per veure tres microteatres contra la violència de gènere. En acabar, una bona xocolatada per entrar en calor i donar per acabada la fira.

Redacció: No és fàcil, pel que deis, organitzar la fira, veig que hi ha molts de detalls que la gent no coneix...

Joan: I moltes coses que no ens dona temps a contar, *(en Joan fa una bona rialla).*

Redacció: Joanet, aquests cavallets, varen fer una actuació abans de sa fira que poca gent coneixia i fins i tot va venir IB3 a gravar-ho, au venga, conta'ns-ho!!

Joan Jr: Així és. Tot va començar a l'escola, amb el *Cavaller Pelat*. Quan dúiem un mes d'assajos, a Jaume *Xuia*, se li va ocórrer fer un senzill nomenament de Cavaller, com feien a l'Edat Mitja però, després, amb el pas dels dies es va embolicar, ampliar, ens motivàrem i vàrem acabar fent un mini teatre a la plaça de l'Ajuntament, presentat pel *Cavaller Pelat* (en Jaume *Xuia*) on els capitans antics (en Mateu, na Lluïsa i en Manel), vestits de cavallers cristians i sarraïns juntament amb el mestre cavaller (jo mateix), férem un discurs als aspirants. Els capitans antics avaluaven i triaven si l'aspirant seria cristià o sarraí segons trobaven. Finalment, els aspirants havien de prestar jurament davant el *Cavaller Pelat* i aquest amb l'espasa Montaura, els nomenava cavallers.

Va ser molt divertit, ja que en Jaume aportà molta imaginació i gràcia a l'actuació i els nins, que no sabien de què anava tot allò, flotaven damunt un núvol.

Redacció: Molt bé, gran iniciativa. A partir d'ara com serà el futur?

Joan Jr: Avui havia de ser un altre dia molt divertit pels cavallets, ja que l'Ajuntament havia de celebrar la Diada de Mallorca i la nostra colla actuava juntament amb els xeremiers i els gegants, fent una petita representació teatral, es veu que li hem agafat es gust. Tractava de la Conquesta de Mancor, segons la nostra versió però no te puc contar res més ja que no ho hem pogut fer, per temes de covid, i la representació queda ajornada per a un altre dia, que no sabem quan serà.

Joan: Sí havíem posat moltes ganes i fins i tot, junt amb na Xisca Ribot, havíem fet un vídeo promocional.

Redacció: Idò esperarem que pugueu fer aquesta actuació i ens la contareu. Moltes gràcies a tots dos per haver-nos explicat com a anat la fira i contar-nos les vostres experiències. Esperem que l'any vinent ens acompanyi el bon temps i puguem gaudir de les activitats programades. Desitjam que, mancorins i visitants puguin recórrer i contemplar els nostres carrers, visitant els racons emblemàtics del nostre estimat poble, *"que si bé petit, és noble i a tots ens inflama el cor"*, com va expressar, en el seu moment, la mestra Sintes a la lletra del nostre himne.

Redacció

ASSOCIACIÓ AMICS DE LA TERCERA EDAT

Benvolguts amics, després de quasi 2 anys sense haver fet cap activitat, volem compartir uns breus moments amb tots vosaltres, aprofitant aquest espai que la revista Montaura està treballant per aquest quart trimestre del 2021, corresponent al número 138. Ja han passat molts d'anys, i aprofitam per desitjar-vos que en puguem complir-ne molts més, són tants els esdeveniments que dia a dia passen en el nostre poble, que recollir tota aquesta informació, perquè quedi constància de tots els fets, és per estar-hi molt agraïts.

Voldríem primer de tot, transmetre la gran preocupació que tenim tots els membres de la junta directiva, per no donar resposta a cap de les activitats que normalment duim a terme, des de l'any 2012, que entrarem a formar part d'aquesta Associació. Com bé sabeu, no és fàcil agafar responsabilitats, en la quantitat de mesures, que el Departament de Presidència del Consell de Mallorca ens demana per complir les normes de la pandèmia. Els aforaments són limitats, això suposa que dins el nostre centre sols hi tindrien cabuda unes 35 persones. Aquest fet dificulta poder-hi organitzar cap activitat de les que teníem costum, tots els locals necessiten una bona desinfecció i ventilació, les distàncies de seguretat són obligades, i per descomptat que l'ús de la mascareta també. En aquest sentit, necessitarem controlar tots els assistents (telèfons, DNI), des de fa uns dies, el carnet de vacunació. Pen-sam molt, però sobretot desitjam que prest tornem a la normalitat que teníem abans. Segurament, ens costarà més del que voldríem, el temps passarà factura o al-menys aquesta

és la meva opinió, el que ens té més preocupats és que per desgràcia molts dels nostres estimats socis són majors.

Les baixes que tenim són importants, i les noves incorporacions no són tantes com voldríem, necessitarem cercar respostes a moltes preguntes. Els temps que vivim no té comparació amb el temps passat, la manera de viure i de pensar ben segur que tampoc. Esperam confiats, que quan aquesta situació es normalitzi, cercarem les maneres de reconvertir aquesta situació tan adversa.

Volem aprofitar per dedicar uns moments a la memòria i reconeixement de tots els socis que ens han deixat aquest any, que per desgràcia han estat molts.

Sion Mateu Martorell, Joan Mir Perelló, Macià Colom Amengual, Guillem Amer Alorda, Antònia Mateu Pocoví, Arnau Martí Pons, Joana Bibiloni Moranta, Catalina Ribot Frontera, Maria Sampol Pons, Maria Gual Martorell, Toni Ripoll Frontera i George Guiri.

Gràcies a tots ells, per haver compartit bons moments de la seva vida, per formar part de la nostra Associació. Que descansin en pau.

El vostre president i la junta directiva vos desitjam unes bones festes de Nadal i un any 2022 amb molta salut i felicitat.

MOLTS D'ANYS AMICS!! **Biel Llobera**

GEORGE GUIRI

El dia 16 de desembre va morir a Mancor Mr. George Guiri als 98 anys d'edat. Havia nascut el dia 28 d'abril de 1923. Va ser un des primers estrangers que vingueren a viure a Mancor quan es va jubilar.

Al principi residia a sa carretera de Santa Llúcia, en es Figuerelet i actualment residia a la casa coneguda per Can Quint, al camí que va a es Rafals, darrera Son Collell

Es va integrar totalment en el poble i va ser soci de l'Associació dels Amics de la Tercera Edat. Va participar amb els músics del grup de Festa Pagesa, tocant el violí, Era un bon esportista del Squash i va participar als jocs que d'aquesta modalitat es feren a Austràlia, va anar allà amb la bandera de Mallorca. En aquest esport va guanyar molts de Campionats i el darrer any que participà, va guanyar com a campió de més edat.

A la foto es pot veure, juntament amb tres estrangers més, Robert Jaras i Roy Cowen, participant a la rua del Carnaval a Mancor *(és el primer per l'esquerra).*

Era tinent de l'Armada Anglesa. De religió anglicana on exercia com a diaca seglar.

Quan es va jubilar li fou concedit el títol "The Most Excellent Order of the British Empire" (OBE) en català "Excel·lentíssima Ordre de l'Imperi Britànic", que li fou lliurat per la Reina Isabel II. És una Ordre de Cavalleria fundada el 4 de juny de 1917 pel Rei Jordi V. És un títol honorífic sobre el servei a la pàtria, bé en el sentit militar, social.

Descansi en pau Mr. George Guiri

AGRUPACIÓ FESTA PAGESA

Dia 3 d'octubre, els socis de l'Agrupació ens vàrem reunir per tractar diferents aspectes i d'aquesta reunió va sorgir la nova directiva.

Dia 4 d'octubre, i després de dos anys, es varen poder iniciar els assajos de l'Escola de Ball. Tots els infants estaven emocionats.

Dia 28 de novembre, encara que la meteorologia ens ho va posar difícil, vàrem poder actuar, dins el marc de la fira Biniarrels. Després de dos anys sense poder ballar per la pandèmia i les mesures sanitàries, els infants de l'Escola de Ball varen mostrar el que havien après aquests mesos d'assajos.

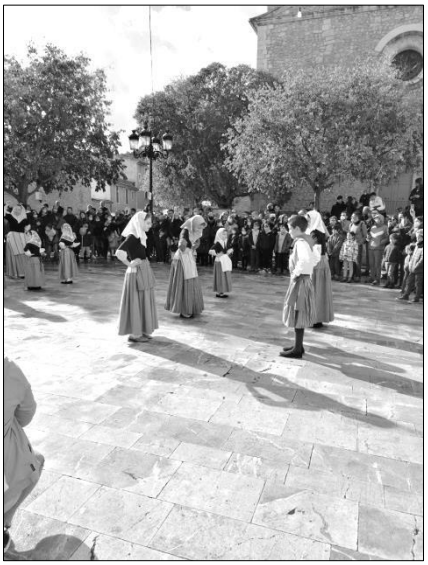

ESCOLETA MONTAURA

Ens trobam al mes d'octubre i durant el mes anterior hem donat molta cabuda a l'adaptació dels infants, com vàrem explicar. Encara hi ha nins i nines que estan en aquest procés.

Les aules es converteixen en espais acollidors, intentam que cobreixin les necessitats dels infants per ajudar-los a sentir-se segurs.

A poc a poc hem aconseguit que els nins i nines Se sentin còmodes, hem creat vincles entre nosaltres i això ens ha permès poder començar amb rutines i propostes d'aula.

Hem donat molta importància al joc. El joc és la manera com l'infant es relaciona amb el món i el comprèn. És una necessitat, ja que aprenen a través del joc.

A la primera infància, el joc està centrat en els sentits i el moviment, després evoluciona cap al joc simbòlic o un joc més social.

Hem rebut la tardor amb materials de la natura, intentam que les propostes siguin molt sensorials, hem après cançons i hem establert uns ritmes dins les aules.

Aquest mes d'octubre hem fet la festa de les Verges, hem cantat i hem anat a l'escola CEIP Montaura, amb el grup dels més grans, els Siurells a cercar bunyols que han fet algunes de les padrines dels nins i nines i hem tornat a l'escoleta a berenar. Ens han encantat, moltes gràcies.

Després arriba una altra festa de tradició, Tots Sants, a l'escoleta hem fet rosaris, a l'aula de les Titelles hem utilitzat cereals, quelitas i tortitas d'arròs, així han pogut menjar i disfrutar de fer-los.
Els Siurells hem fet els rosaris un poquet més dolços, amb galetes amb xips de xocolata, alguna llepolia, bombons i tortitas de blat de moro.

Hem aprofitat quan fa bon temps per poder sortir al pati, anar a l'skate amb els més grans i jugar a l'exterior.

Ens trobam al desembre i ens envaeix el sentit de la il·lusió, decoram les aules i l'escoleta, cantam nadales i feim propostes amb materials d'aquesta època de l'any perquè els infants manipulin i experimentin.

A N I V E R A S A R I S

ARNAU

ELOI

FÉNIX

OLÍVIA

ALEJANDRO

MANUEL

MARC

JOAN

La nostra petita escoleta ha formulat un petit desig per al nou any que està a punt d'arribar ***"DESITJAM PODER-NOS TORNAR A ABRAÇAR SENSE DISTÀNCIES"***; els més grans hem anat fins a la plaça de l'Ajuntament i amb l'ajuda del Batle, en Guillem Villalonga hem penjat el nostre desig a l'arbre.

BON NADAL!

MOLTS D'ANYS I SALUT PER TOTS.

Equip educatiu

C E I P M O N T A U R A

ACABALLES DE PRIMER TRIMESTRE MOGUDES!

A les nombroses activitats que ja duen inherents aquests dies de preludi nadalenc, n'hi hem sumades d'extres.

La necessitat de realitzar reformes d'obra menor s'han materialitzat en aquesta pàgina del calendari: habilitació d'un petit magatzem davall la porxada, canvi del finestral fix de l'escala, neteja i tancament de l'arener de la zona d'infantil, eliminació de les garangoles del pati...són algunes de les millores que ens permetran disposar d'un entorn escolar més segur i còmode per a tots/es.

Estam molt contents de la feina feta! N'és però només l'inici, ja que amb l'any nou arribaran també noves millores que faran del nostre pati i en definitiva de la nostra petita i entranyable escola un lloc més atractiu i càlid.

Si ens seguiu a la web https://redols.caib.es/c07002324 en podreu veure l'evolució i el resultat final!

I ARA ACOMIADAM MES I ANY PENSANT QUE EL MILLOR, ESTÀ PER VENIR.

MOLTS D'ANYS!

BIBLOTECA MUNICIPAL

25/10/21 Celebram el dia de les biblioteques amb dues activitats dirigides al nins d'Infantil i 1r cicle de Primària del CEIP Montaura.

05/11/21 CLM "El Atentado"de Yasmina Khadra

El doctor Amín Jaafari, israelià d'origen palestí, atén a l'hospital els supervivents quan rep la notícia que, entre els morts, hi ha la seva dona, i que tot apunta que es tracta de la causant de l'atemptat. A la recerca d'una explicació al que ha passat i convertit de sobte en traïdor per a molts amb qui compartia el món aparentment fora de perill en què vivia, el protagonista intentarà penetrar en el complex entramat del terrorisme islàmic.

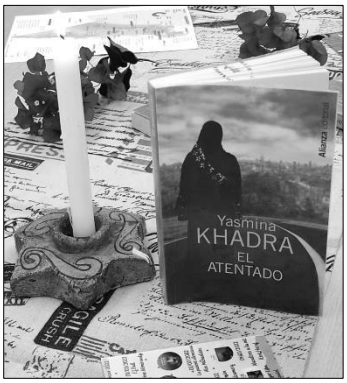

10/11/2021 Club de lectura Biblioteca-Escola 6è CEIP MONTAURA "Hotel Winterhouse" de Ben Guterson.

De la mà de n'Elizabeth la protagonista ens endinsam dins un hotel ple de misteris, perills, llibres maleïts, perillosos antiquaris, anagrames, jocs de paraules, invents, excursions, flurschen i un munt de desafiaments que convertiran l'estada a l'Hotel Winterhouse en les millors vacances de la vida de l'Elizabeth.

En definitiva pàgines plenes de màgia i una mica tenebrós, poruc, terrorífic, espantós, esfereïdor, esgarrifós...!!!

22/11/21 Club de Lectura Biblioteca-Escola 5è CEIP Montaura "Apestoso tío Muffin" de Pedro Mañas

Una història super divertida plena d'humor, olors, temors, fantasia, amistat, amor, justícia… que ens mostra la importància de superar les nostres pors, i ens ensenya a deixar de banda els prejudicis i les falses aparences.

Mr. Muffin fa molt mala olor i ja no sap què fer per deixar de fer olor d'aquesta manera ... Fins i tot els moixos el segueixen pel carrer !!!

26/11/21 CONTACONTES A CÀRREC DE DAMIÀ EL BUFÓ *"La vida secreta del arbres"*

Rondalles d'arreu del món dedicades als arbres per celebrar BiniArrels Sa Fira de Mancor

10/12/21 Club de Lectura Biblioteca- Escola 4t CEIP Montaura *"Como arreglar un libro"* de Roberto Aliaga

Que faries tu si trobassis un diari per accident? Ho llegiries, o no?

En Víctor accidentalment ha fet pipí damunt un llibre deixat dins uns arbusts al parc. Sara, la seva major rival, decideix llegir el llibre, que resulta ser un diari. La recerca de l'autor del diari, que sembla trobar-se en greus problemes, va unir els nins en una aventura on el final no deixa indiferent a ningú.

No hi ha major recompensa que acabat el club de lectura tenen ganes d'endur-se'n més llibres a classe i tafanegen per les prestatgeries.

14/12/21 Club de Lectura Biblioteca- Escola 3r CEIP Montaura ¿Qué le passa a Nicolás? Juana Cortés Amunarriz

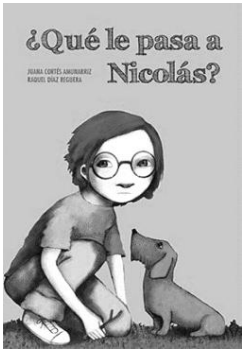

El llibre de lectura ¿Qué le pasa a Nicolás? és un exemple que la literatura infantil pot ajudar els nins a posar cara i combatre l'assetjament escolar (Bullying), que parla d'igualtat de gènere, de respecte i tolerància.

Hem començat la sessió amb un conte per posar-nos en el lloc de l'altre *"Orelles de papallona"* i hem escoltat la cançó d' El Langui "*Se Buscan Valientes",* tot això per parlar del què li passa al protagonista del llibre en Nicolás i com podríem ajudar-lo

17/12/21 CONTACONTES I TALLER A CÀRREC PÚRPURA EVENTS *"L'Arbre de Nadal del Sr. Eudald"*

L'arbre de Nadal del senyor Eudald va arribar amb un correu especial. Verd i frondós com havia previst, era l'arbre més bell que havia vist. Però hi ha problema. L'arbre de Nadal del senyor Eudald és tan alt que topa amb el sostre de la galeria. El senyor Eudald demana al majordom que escapci l'arbre. I què se'n farà del que sobra? On anirà a parar?

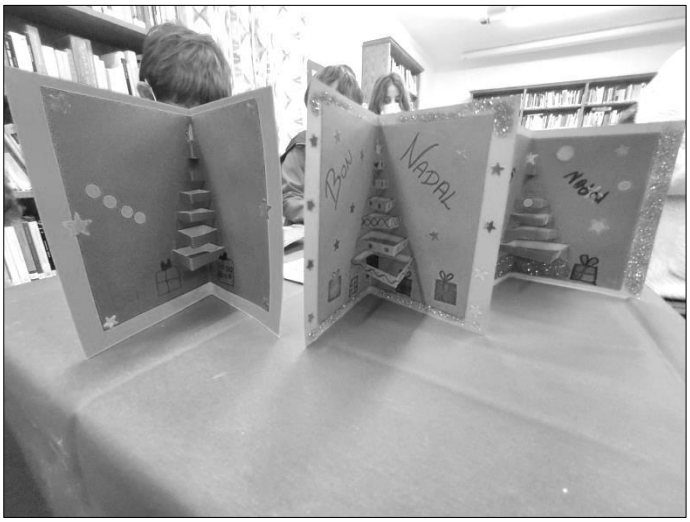

21/12/21 CLM "Des del Balcó", Teresa Muñoz.

Història dividida en dues parts, cada una d'elles pertany a una línia temporal: la infància i adolescència de la Quima, en l'època de la post-guerra és la primera part; la segona ens transporta al present, amb l'Àngela que anirà descobrint el passat de la seva mare per plasmar-lo en una novel·la, al mateix temps que intenta reorganitzar la seva pròpia vida, intentant superar la mort de l'Andreu el seu marit.

Una trama molt ben treballada en la que l'autora va desgranant, a poc a poc, aquesta història familiar, i no serà fins a arribar al final que aconseguirem unir totes les peces, les del passat i les del present que donen sentit a la novel·la.

BONES FESTES I BONES LECTURES!!

Cati Llabrés, Bibliotecària

CUINA SANA (sense greix)

Broqueta de peix i llagostins, amb ensalada de tomàtiga
Aquestes broquetes, servides amb salsa fresca d'estil mexicà, són un saborós exemple de la cuina del Pacífic.

Preparació: 40 minuts, més 1 hora de marinar. **Cocció**: de 6 a 8 minuts

Comensals: 4

Ingredients:

600 g de llobina filetejada de devers 2.5 cm de gruixa.
4 llagostins grossos crus o de 8 a 12 si són petits.
2 alls capolats
1 pebre verd, sense llavors i capolat petit
3 cullerades d'oli
Sal i pebre bo.

Broquetes de rap amb llangostins i amanida

Per a l'ensalada

500/600 g de tomàtigues
2 branquetes de coriandre (cilantro) fresc capolades
1 pebre verd, sense llavors i capolat petit
1 all laminat
1 ceba picada petita
4 cullerades d'oli
Sal i pebre bo

Per decorar

Tallades rodones de llimona

Elaboració:

1. Eixugau molt be els filets de llobina i tallau-los en daus.
2. Pelau els llagostins, treguent els caps, però deixant el cap de la coa, si és possible. Passau un guinavet esmolat al llarg del dors de cada un i retirau el fil negre. Si són molt grossos, feis un parell de trossos. Rentau-los i eixugau-los.
3. Dins un recipient fons mesclau l'all i el pebre amb l'oli. Afegiu el peix i els llagostins i mesclau. Tapau el recipient amb paper film i deixau-lo dins la gelera una hora aproximadament. Si heu d'emprar pals (broquetes) de fusta convé posar-les en remull 30 minuts abans.
4. Mentrestant feis l'ensalada. Posau a bollir aigua dins una cassola i deixau un parell de minuts les tomàtigues perquè siguin més fàcils de pelar. Tretes de l'aigua, les tomàtiques es pelen i es tallen a daus.
5. Dins un altre recipient fons mesclau la tomàtiga, el pebre verd, l'all, el coriandre i la ceba i ho estojam a la gelera fins el moment d'anar a la taula.
6. Disposau una paella a foc moderat mentre preparau les broquetes que alternareu el peix i els llagostins, rostireu entre 3 i 4 minuts per banda, vigilant que els llagostins no quedin secs. Salpebrau al gust al moment de retirar.
7. Serviu dues broquetes per comensal amb un parell de tallades de llimona y l'ensalada de tomàtiga devora.

Suggeriment: si preteneu que aquest plat sigui més substanciós, serviu-lo amb arròs blanc bullit.

Bon profit!!!

Domingo Llull

IMATGES D'AHIR

Inauguració carretera de Santa Llúcia, dia 13 de desembre de 1948

Tal vegada no són moltes les persones que recorden la inauguració de la carretera de Santa Llúcia. Abans d'aquesta data, els qui cuidaven del Santuari, per pujar ho feien a peu pel camí vell i ajudats per una somera que portava els queviures per poder alimentar-se, ja que els terrenys de la zona poca cosa podien fer més. També eren bastants els feligresos que tenien molta fe en Santa Llúcia, patrona de la vista, i si tenien problemes dels ulls, anaven a visitar-la suplicant ajuda i millora dels seus problemes. També venia molta de gent d'altres indrets de Mallorca i no tenien els mitjans de comunicació dels que gaudim avui. Els mancorins i mancorines també pujàvem a peu.

Aquest dia els carrers del poble estaven ben adornats, la gent sortí al carrer per acompanyar les primeres autoritats locals, el batle don Esteve Bibiloni, el Vicari Mn. Miquel Femenia, que representava al seu oncle, el rector Mn. Joan Femenia, que no pogué assistir per malaltia. Arribaren les autoritats civils i eclesiàstiques, el President de la Diputació, don Pedro Salas, en representació del Governador Civil, que estava absent de l'Illa, i el Bisbe de Mallorca, Excm. Joan Hervás.

Després d'unes breus paraules del Bisbe Hervás i del President de sa Diputació, el Bisbe va beneir la carretera. El Sr. Pedro Salas, va tallar la cinta quedant inaugurada la magnifica obra, que uneix Mancor amb el Santuari de Santa Llúcia. Foren els padrins, els nins Vicenç Amer, *Ullot* i Maria Moranta, *Rata*, que varen esser les famílies que donaren més terrenys, totalment gratuïts, per fer l'obra mencionada.

El capvespre, el metge del poble, don Josep Mateu, amb el seu cotxe, va pujar el venerable Rector de la Parròquia, Mn. Joan Femenia, que sofria una invalidesa de feia molts d'anys, i que havia propiciat i donat l'empenta d'aquesta meravellosa obra. donat lo millor de la seva vida cristiana a l'esglèsia. Varen assistir a l'acte els fills de Mancor, Mn. Joan Canals i Mn. Llorenç Martorell, així com les distingides personalitats que vingueren de Palma, el Delegat i tresorer de la Organització Provincial dels cecs, don Mateu Monjo i don Jaume Vicenç; els oculistes senyors Fuster i Yarza; també una representació de metges, senyors Vanrell i Roca entre d'altres; se'n feu ressò de l'acte la premsa de Mallorca.

Fotos d'arxiu, arreglades per Eduardo Rovira. **Comentaris, Biel Pocoví Pou, *Pastora***

IMATGES D'AHIR

Dinar d'amics a la Font de Biniatzent anys 1963 – 64

Aquest grup d'amics, que a les seves joventuts tenien poques diversions, procuraven organitzar-se per passar el temps el millor possible. La fotografia ens recorda que el dia primer de maig, també anomenat festa del Treball, era costum anar a passar el dia fora del poble i dinar en companyia d'amics o familiars. Els trobam, en aquesta diada del primer de maig, a la font de Biniatzent entorn d'una taula rodona amb unes bones vistes per recrear-se. En altres ocasions hem posat fotos del mateix tema, concretament de grups de familiars i amics, que per els anys 1933-34 també sortien a passar el dia entorn de la mateixa font.

És curiós que en aquesta trobada hi ha persones de diferent edat, aleshores no es feien trobades de persones de la mateixa quintada, com posteriorment es va fer.

Les persones de la foto són les següents:
Començant per la fila de darrera, tot sol hi ha en Joan Alba, *Tallades*; la fila d'enmig, començant per l'esquerra, hi ha en Joan Moranta, *Rengo*, en Jaume Martorell, *des Forn* i en Macià Reynés, *de sa Taulera*; a la fila de davant, d'esquerra a dreta, hi ha en Victor Mateos, *Bernadet,* en Gabriel Martorell, *Francinaina* i en Gabriel Pou, *de can Rialla.*

Foto d'arxiu, arreglada per Eduard Rovira. **Comentaris, Gabriel Pocoví Pou, *Pastora***

PER RECORDAR

FENT SALUT – CAMINADA A SANTA LLÚCIA I DINAR – 1986

L'associació d'Amics de la Tercera Edat, ja des del seus inicis, aquell llunyà 1980, realitzava exercicis de caminar. En tot moment cercàvem tenir pensada alguna activitat, no teníem local i ens havíem de servir, a vegades de l'església o d'altres llocs per fer conferències.

En una d'aquestes conferències, el metge que teníem, Bartomeu Barceló, va proposar que la gent major anàs a mirar-se la tensió arterial i fer caminades per mantenir-la correcta. Així varen néixer les famoses caminades de *sa volta curta* o *sa volta llarga*, que encara perduren. Normalment ens trobàvem a la plaça de l'Ajuntament i anàvem fins al poliesportiu, a l'arribada teníem preparat un petit berenar, també convidàvem els més joves del grup de s'esplai.

Altres vagades anàvem a Santa Llúcia a peu. Si algú no podia sempre tenien cotxes disposats per pujar-los. Les monges ens donaven totes les facilitats per resoldre les necessitats que teníem, les cuines on els bons cuiners i cuineres que ha tengut l'Associació (cal recordar a madò Francisca *de can Ramon*, en Guillem, *Ropit* i la seva dona Joana) ens feien paelles de lo millor, acompanyat dels ajudants i ajudantes que mai faltaven, tant per col·locar taules, fer foc. Si feia bon dia, dinàvem defora i sinó teníem a la nostra disposició el menjador.

A la foto que avui comentam i trobam les persones següents:
Drets, començant per l'esquerra, Onofre Sampol, *Vellut*, Gabriel Martorell, *sa Tanqueta*, Arnau Sastre, *Salapa*, aleshores president de l'Associació; a darrera, Guillem Rotger, *Xorquet* i Jaume Morro, *Fressa*, Asseguts, d'esquerra a dreta, Joan Mora, *Esquerrà*, Bernat Gual, *"Marranxo"*, Nicolau Moranta, de *Santa Llúcia*, i Antoni Vicens, *Palou*. Només n'hi ha un que encara viu en Gabriel Martorell.

Foto i comentaris, Gabriel Pocoví Pou, *Pastora*